

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:	
Helyben: Negyedévre	8 korona.
Egész évre	12
Videken: Negyedévre	5
Egész évre	20

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyesszám ára 4 fillér. ==
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Az I. kerületi szabadelvűpárt e hónap 16-án, vasárnap este 7 órakor a Bika szálló éttermében párt-vacsorát rendez, melyre a párt tagjait tisztelettel meghívja az

Elnökség.

Csokonai.

— nov. 16.

Százhuszonkilenc évvel ezelőtt született, 1773-ban, amikor még a magyar művelődés, a nemzeti költészet mint gügyögő gyermek az első szótagokat tanulgatta. És ez a gyermek is idegen emlékek tejét szívta magába, míg az édes anyja rá sem hederítve vigan élte világát.

A művelt nemzetekre már százötven év óta Shakspeare örökévaló alkotásai ragyogtak. amikor nálunk Csokonai Vitéz Mihály dacos, önálló egyénisége beleütközött az alanti bárdolatlanság, az ócska szokások, a megrögzött tudákoság, a

henye műveletlenség szűk korlátaiba s mint óriás, a ki nem tud, nem akar meghajolni, belépve a föltötte alacsony házba, a küszöbről vérző homlokkal tántorodott vissza.

Ma, kilencvenhét évvel halála után ünnepelhetjük a költő emlékét, odaállhatunk szép szobra elé, melyben alakja teljes: de ha költői munkássága gyümölcseit nézzük, be kell vallanunk, hogy Csokonai Vitéz Mihály, Vörösmarty, Petőfi és Arany előtt leghatalmasabb tehetségű költőnk, csak kis részét önthette mesterművekbe annak a drága érenek, mely lelke mélyén isten kegyelméből összegyűlvén élt.

Innen, a hol bölcsője ringott, Debrecen városából, maga Csokonai azt írja Márton Józsefhez, 1801-ben, 4 évvel halála előtt, keserű csalódások után is megmaradt nagyralátó önérzetével, hogy: *irok a boldogabb maradéknak, irok a XX. vagy XVI. századnak, irok annak*

a kornak, a melyben a magyar vagy igazán magyar lesz, vagy igazán semmi sem.

Csokonai tehát már életében érezte, hogy szelleme, mint a kalitka falait verdeső madár, beleütközik — fenn szállani vágyva — a magyar viszonyok, a nemzet általános alantóságának mestergerendáiba.

S csodálatos, hogy mégis Csokonait vádolták póriassággal keztyűs kortársai, őt, aki a nyelvnek remekbe csiszoló művésze volt.

Mivé fejlődhetett volna ez az alkotó erő, ha szárnyaihoz nem kötöznek ólomsúlyokat a körülmények, az értelmetlen környezet törpéi s a szűkmarku idő, mely fátylát adott Csokonai kezébe, de vakokká tette azokat, akiknek világitani akart.

És ime mostan évről-évre ünnepeljük a költő emlékét, meghajtva hódolatuk lobogóját szelleme előtt.

Vasarnapra.

A Szabadság számára írta: Petúr.

Megvallom, nem örömet rontom a vasárnap ünnepi csendjét annak a kérdésnek feszegetésével, vajjon a debreceni szintársulat, mely most itt működik, megfelel-e a debreceni közönség jogos várakozásának?

Vannak, akik kevéssel beérik. Ezeknek minden jó, a mi van. Mert az a fő, hogy valahol csak el kell tölteni a hosszú téli estéket. Továbbá a társaság minden tagja látni akarja a másikat és egyik se mondhat le arról, hogy őt lásák.

Aztán az izlés általános mértéke nagyon szerény. Ez már ősi emberi természet. A tömegek mindig könnyebben kielégíthetők, mint egyesek. A többség

rendszerint úgy okoskodik, hogy untig elég, ha a színházban félnyelvtől tizig jól mulat.

Ugyan ki az ördög üljön a zsölljében csupán azért, hogy minden áron mérgeledésre keressen és találjon okot?

Végre is az élet oly szomorú és sivár, az emberek a mindennapi hajszában úgy kifáradnak, úgy összevissza marják, tapossák egymást, hogy a bölcsebolondot cselekszik, ha még a színházban is világgyűlölete, elkeseredése maglyája alatt szítja a tüzet.

— Ne vessünk! Ez a földi nyomorúság sava-borsa.

Igy gondolkodik a tömeg egyik része:

A másik meg azt mondja:

— Az a szép és jó, ami nekem tetszik. Kinek mi köze hozzá, ha én nem

vágyódom tokaji aszura s meglegezem a homoki karcossal, melyből egy-kétkilenc pohárnyi éppen egy mámorba ringat, mint a mézesurrantó formint megolvadt aranya.

Nem bánom hát, legyen ez az okoskodás pajzsa az elégedetteknek.

Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa.

Hadd forogjon a világ keserű levében. Láttam én már rosszabb színészek homlokán is koszorút.

És az igazság különben is az, hogy Makó Lajos szintársulata, jóllehet a tagok nagyobb része gyenge középszerűség, kétség nélkül szorgalmas, törekvő, derék testület. A fegyelem majdnem példás, az igyekezet minden színjátékban élénken buzog. Sőt a vigjátéki és drámai személyzet nem ritkán művészi

Halmágyi Sámuel

női- és leány felöltők

legnagyobb áruházában,

— Debreczen, Piacz-u. 47. sz. —

Rendkívül olcsó árban lesznek elárusítva:

Női- és leány felöltők, valódi szörmeboák, kaszmantyuk, muffuk, szörme kalapok, sport sapkák, gyapju és selyem blouzok, zsuponok

óriási nagy választék.

De az ünnep koszoruit fonván magukba szállunk-e vajjon és gondolunk-e arra, hogy az ily tehetségek, lángszellemek félben maradása, ki nem fejlődhetése, elesüggedése a mi vétünk és végtelen, örök kára a nemzeti művelődésnek?

Gondolunk-e arra, hogy ez a XX-ik század, melyhez a meg nem értett, agyongyötrött, kedvetlen Csokonai bizakodva föllebbezett, irodalmi faragatlanságában még bűnösebb, közömbösebb, ridegebb és rövidlátóbb a Csokonai koránál.

Ugyan nézzünk körül, mi vagyunk-e az a boldogabb maradék, mi vagyunk-e az a kor, melyben a magyar igazán magyar?

A nemzet legdrágább kincse, költői nyelvünk visszazökkent abba a siralmas állapotba, a mikor idegenből kölesözött szavakkal tarkargatta s csufította hiányosságait.

És a nemzet nagy része hiu, üres, köres lélekkel fut a köznapi érdekek országútján. Nem ér rá észrevenni az erdő szélén a virágokat. Nincs kedve megállni, hogy elmerengjen a madarak dalán.

Es ki tudja hány elkinzott lelkű Csokonai sorvad abban a politikai gyötrelemben, hogy kifejezheti teljes remekművek által mindazt, amit gondol és érez és amikor dalt zeng, főségeset, kénytelen végső vigasztalásul arról álmodozni, hogy: irok a XXII-ik vagy XXIII-ik századnak, amikor talán igazán magyar lesz a magyar.

Ugyan mi történnék, hogy akik ma és holnap, a főiskolában, a Csokonai-körben és a színházban Csokonai emlékét ünneplik, szint vallanának: vajjon hányan ismerik, forgatják Csokonai könyveit s élvezik költői nyelvének, tiszta vizű, magyar izű költészetének egyszerű fönségét.

Szállj magadba ünneplő Debrecen és tégy esküt Csokonaid ünnepének napján, vagy a művelődést terjeszted, hogy a nemzeti költészet világosságait lelkedbe bébocsátod s áldozattal, lelkesedéssel, munkálkodással előkészítéd ama boldogabb maradék korát, mikor igazán magyar lesz a magyar s a nemzeti műveltség arany medencéjébe ömlik Csokonai szellemének minden igazgyöngye.

A szent gaáli királyi vadászok.

Eötvös Károly előadása.

Tartotta a jogász-ifjúság estjén, november 9-én.

Tisztelt közönség! A mai ünnep sorrendjén, melyet itt volt szerencsém látni, felolvasásról van szó, a melyet én tartanék. Ez tévedés, én felolvasást nem tartok és e tekintetben, hogy ezt a pontot nem tartom meg; mentsem ki az a körülmény, hogy a műsort nélkülem készítették. Hanem az önök kegyes engedelmével beszélgetést tartok egy tárgyról, a melynek ha igaz nevet akarunk adni, ezt a nevet adhatjuk: a *Bakonyból*. — Ez: a szót: Bakony, mindenütt ismerik az országban, de minél távolabb laknak tőle az emberek, annál csodálatosabb, annál rejtélyesebb fogalmat al-

kotnak meg róla; úgy hogy ez a szó: *Bakony* az ország erdélyi részén, a felső Tiszánál és felső Kárpátoknál mint valami csodálatos, rejtélyes tünemény állott az emberek képzeletében. Pedig a csodás vidék egyszerű hegyes-völgyes erdő, mely nem szélesebb, mint 4 mérföld és nem hosszabb, mint 15 mérföld. Egy erdőcske, melyen a polgáriasság alatt az új kor vívmányai: a terhek, hitelek és adóságok már sok lyukat ütöttek. A Bakonynak, melynek multja homályos és jövője még homályosabb, füzese a magyar költészet anyagának óriási tömegével van tele. Talán lesz idő — nem tartom bizonyosnak — mikor majd irni fognak róla; talán soh' se.

A bakonyi életnek egy kis fejezetéről akarok megemlékezni, a mennyire a szűkre szabott idő illetve az önök türelme megengedi (Halljuk, Halljuk!)

Régi árpádkori okiratokban igen gyakran találkozunk ezzel a szóval: udvornicus, udvornici. Annyit tudnak róla tudósaink, és a mi már bizonyos, hogy ezek az udvornicusok a királyi udvarhoz tartozó személyek voltak. Mi volt a feladatuk, mi volt foglalkozásuk, kik voltak, miből állott fizetésük, azt nem tudjuk. Jeles, nagy történet buvárok akadtak a nemzet életében, kik élénk figyelemmel buvárkodtak arra nézve: Mik voltak azok az udvornokok?

Nem magyar szó ugyan, de közkeletű. Nagyon sok ilyen szó van minálunk, mely nem magyar, és a melyről mi azt hisszük, hogy magyar.

Ez az udvornicus intézmény megszűnt a mohácsi csatával. Igaz, sok minden megszűnt ezzel, de ezek még nem voltak oly nagy veszteségek a nemzetnek nézve, mint a milyen sok minden reánk következett azután. Az udvornicus intézmény megszűntével nem következett ránk semmi, de a mohácsi csatában a magyar királyság örökre elveszett, vele együtt az udvornicus intézmény is. —

előadásokkal a magasabb igényeket is kielégíti.

Általában néhány olyan gondos, lelkes, jól összevágó mimes játékot látunk másfél hónap alatt, hogy a babér némelyektől érdem szerint meg nem tagadható.

A társulat csapása az, hogy az énekes személyzet gyarló, a derűtséget kelteni hivatott elemek összeválogatása szerencsétlen; továbbá van egy-két olyan siralmasan fakó alak a társulatban, a ki, mihelyt szinpadra lép, még az ugynevezett homéri kacagást is az ember ajkára fagyasztja.

Pedig ezek nem holmi Ripacséktól elbitangolt kóriska-kenyéren élőködők. Van köztük csaknem alispáni fizetésű ur is; az asszonyságok sorában meg éppen olyan is akad, akire az igazgató isten ellen való vétkezéssel nagy pénzt pazarol.

Mi lehet tehát az oka, hogy a társulat erősen kifogásolható?

Szerintem a legfőbb ok az, hogy a társulat rosszul van szervezve.

Sokba kerül, mégis keveset ér.

És ezért nem az igazgató a felelős; ő inkább áldozat ebben az esetben. Mert a debreceni szintársulat mindaddig ilyen rosszul, áldatlanul szervezett marad, a míg a színházi-bizottság a mostani szerződés helyett mást nem köt az igazgatóval,

A színházi-bizottság ugyanis — nem bírom felfogni, miért? — szerepkör szerint való szerződések bemutatását követeli. Kiköti a bizottság, hogy minden megjelölt szerepkör betöltéséről gondoskodjék az igazgató. Sőt egy-egy szerepkörre két tagot is kíván.

Nyíltan kimondom, hogy ez a rendszer lehetlenné teszi a debreceni közönség igényeit teljesen kielégítő s a műsor darabjainak művészi, egyöntésű megjátszására alkalmas társulat szervezését.

Ez a szerződési pont egyszerűen bilincsre veti, megbénítja az igazgató művészi önállóságát, kerékbe töri szakértelmét, izlését, tudását és kiszolgáltatja őt oly avult rendszer kinzó eszkö-

zeinek, amely rendszer valóságos kő a fakadó ibolyaszál felett!

Ennek a balga rendszernek következménye az, hogy az igazgató nem szerződethet jó színészeket, amilyenekre szüksége van, hanem szerződhetni kénytelen fölösleges, műsorába, művészi terveibe be nem illeszhető eleven kelleket. A szerepkör mind be van töltve és a társulat mégis hiányos.

Tessék csak nyíltan szemé közé nézni a valóságnak!

A szerepkör rendszer spanyol eszmája jól működik. Teszem azt, kell első és másodtenorista. Van is. Ki tehet róla, hogy alig van egyre is szükség; mert a daljátékokban a tenoristák szerepét a mai szokás szerint többnyire nők éneklék.

Alt-énekesnőt is kíván a szerepkör-bizottság. Lelke rajta! az igazgató a megfelelő rovatba odairt egy nullát. Vigjátéki anya? Isten éltesse önagyságát! A szerepkör be van töltve. Szubretli? Ó kérem, az is van, Népszinművészesnő, siheder, kedélyes aps, hős és lírai szerelmes szintén. Például Palágyi Lajos

TULHALMAZOTT RAKTÁR MIATT

Nagy ár leszállítás

ROZSA LAJOS

Női felöltő- és kalapáruházban.
Debrecen, Kistemplom-bazár.

Azt hisszük, és a mi tudósaink is így tudják. En azonban tudom, hogy ez így van.

Az udvornicusi intézmény fennállott még az én gyermekkoromban és szépen virágzott. E vidéknek népe ezeket nem látta, tudósaink le nem irták, így Debrecennek szép közönsége előtt is ismeretlenek. Ezek udvornicusi intézmény egyik ágáról a *Szent gaáli királyi vadászok* intézményeiről beszélek, a kik meg vannak ma is, a kik ott futtatnak, lovagolnak, agarásznak és kopóznak, a kik ma is kunyhókban, sátorokban laknak.

Abban az időben is, ha sok dologtalan ember, léhűtő, nagyszemélyzet összeállott egy csoportba: neveztek királyi udvarnak, — épen úgy mint ma, — A királyi udvar azonban hajdan egészen más szervezeti volt, mint a mostani. A mostani királyi udvar áll 5—6 ezer emberből, kiknek rendes állásuk, foglalkozásuk és fegyelmi viszonyuk van. Valamennyinek meg van a maga rendes ruházata, öltözet. Mi fizetjük! Hajdan a királyi udvar nem 5—6 ezer emberből állott. Arpádházi királyaink udvara — csak úgy megközelítőleg akarom mondani — állott 50—60 ezer emberből; csak hogy nem ott laktak a királyi udvarban, hanem otthon laktak az őseik várában, vagy birtokán.

A királyi udvar nem adott fizetést, de szolgálatot követelt igen sokat. A királynak meg voltak a maga szakácsai, asztalrendezői; meg voltak a maga pecérei, farkasbőr szállítói, meg voltak a maga kanászai és vadászai, a kik a királyi udvarhoz szükséges füstölt és nem füstölt húst, zsírt és szalonát szállították. A királyi vadászoknak, kanászoknak, juhászoknak és gulyásoknak külön magyar-latin műkifejezések jöttek szokásba. Kanász-obubuleus; gulyás-bubuleus, és juhász-obubuleus. Ezeket azonban csak ritkán hívták ezen a néven. — Voltak a királynak ménesei: gazdasági, halászati vadászati és nagy kiterjedésű méhész-

telepei. A merre a királyi udvar járt, azon vidék udvarnokai tartoztak a királyi konyhához húst, bort és tüzelőfát beszállítani. A királyi udvarnokoknak csak akkor voltak köteleességeik, ha a királyi udvar arra járt. A szent-gaáli királyi vadászok eredetileg a király kanászai voltak. Okiratokból bizonyos, hogy szabadságlevelüket jeruzsálemi Endre királytól kapták és azt minden király megerősítette. Ettől kezdve ők, a királyi udvarnak tagjai voltak. Ők szállították a húst minden módon elkészítve a királyi udvarhoz. Ezért a fizetésük volt 40.000 holdnyi terület a Bakony erdejéből, mely terület körülbelül annyi, mint a Debrecenhez tartozó Hortobágy. — Azonban 40.000 holdnyi terület a Bakonyból korántsem ér annyit, mint a Hortobágyon ugyanannyi terület. El lehet gondolni, hogy a mohácsi csata után, midőn meglepte az országot a sokféle veszedelem: török, tatár, német; a hitújítás századában a szerzetesek serege. Ott a Bakony erdő kellő közepében 40.000 hold rengeteg erdőt nem akartak magyar kézben hagyni; mert bár a király iránti hűségök példa szerű volt, azonban a hitújítás új tanait fogadták el a maguk részére s vastag nyaku kálvinistákká lettek. Egyik szomszédjuk volt a bakonybéli apát, egyik a zirci apátság, a másik a veszprémi püspökség, a negyedik volt az a híres karthausi szerzet, mely a leggazdagabb volt Magyarország hasonló szerzetei között. Ehez járultak a hatalmas Zichy család és egyik hatalmas devecseri ága az Eszterházy családnak. A mikor ilyen nagy egyházi hatalmasságok, nagy világi főrendek veszik körül ezt a magyar, kálvinistának maradt részt akkor következik a hóhér királynak I. Leopoldnak és a szelid Mária Teréziának a korszaka.

Természetes dolog, hogy akkor minden módot megkíséreltek ezek, hogy azt a 4000 holdnyi területet a királyi vadá-

szok kezeiből kivegyék, azonban ezek nem adták fel jogaikat. A királyi udvar számára most is beszállították évenként az illetményeket. Nem sokat ért, de nem is sok volt az; 3 szarvas — s ezek közt gim csak 1 lehetett; 15 őz, vagy dämvad, nagyobb részt őz; 32 nyul és 300 hurok. Ez volt a középkor utolsó hűbér adományának mennyisége. A hurost ezen a vidéken nem annak nevezik, nincs is ezen a vidéken. Másképpen nevezik szürke, — vagy fenyves rigónak is. Ez a 300 drb. hurok évenként csekély mennyiség volt; mindazáltal a hurok száma a Bakonyban annyira megkevesebbedett, hogy vadászat utján a 300 darabot beszerezni nem lehetett. Így aztán felvidéki, felső kárpáti tótoktól hozatták meg és úgy vitték a királyi udvarba.

De nem ez az érdekes része a dolognak, hanem az, hogy miként vadásztak ott a királyi vadászok. Ez aztán az igazi magyar életkép! Élet és elevenség volt ott még 55 évvel ezelőtt is. A szent-gaáli királyi vadászok községének szervezete nem volt olyan gazdag és bőséges, mint Debrecené. Nem volt annyi tisztviselő; nem volt annyi hivatalnok és szolgaszemélyzet. Természetesen nem is lehetett. Más volt a feladata, mint Debrecennek. Itt a magyarságnak kellett őrizni a törökök és németek közt a házat. Az ő dolguk kicsit nehezebb volt. Töröknél, tatárnál nagyobb ellenségeik voltak az apátságok. A szervezet egyik tisztviselője volt az öreg bíró, aki a hadnagyok felett rendelkezett. Ez intézkedett az italmérsi, vadászati és halászati intézmények felett, továbbá a mézsárszékben a személyzet felett. Egymásik tisztviselő volt a vadászbíró, ki az erdő személyzete: a kerülők és esőzők felett rendelkezett. Ez szerezte be a királyi udvarba évenként szállítandó hűbéri adományt és gondoskodott annak Bécsbe, a királyi udvarba való felszállításáról. Volt még egy tisztviselő, kinek neve volt: malombíró. Volt a szent-gaáli szerzetnek 4 vizimalma és két, két kerekű, felül csapós, fűrészmalma. Ennek nem csak az volt a feladata, hogy a gabonát megőrölje, hanem hogy még mi más, arra majd mindjárt rátérek. Tehát a főszemélyek voltak: öreg bíró, vadászbíró és malombíró.

Szent Mihály napján kellett arról gondoskodni, hogy a hűbér adományt a királynak felszállítsák. Ekkor a vadászbíró jelentést tett az öregbíróknak; mire ez rendeletet adott ki, hogy a királyi vadászokat szedjék össze. Majd összehívta a tanácsot, ami azt jelentette, hogy az öregbíró berendelte a vadászbírókat, a kerülőket, a hadnagyokat; és közösen tanácskoztak. Természetesen az összes vadászokra nem volt szükség, így válogatni kellett közöttük. Mindenekelőtt megszabták, hogy 80 akó bornál többet inni nem tanácsos. Elég is lesz az 60—70 embernek. A királyi vadászatnak egy hónapnál rövidebb ideig tartani nem lehetett. Minden esztendőben meghívták azokat, kik a nép előtt kedves emberek voltak. Így meghívták minden évben a nádorispánt, az egy esztendőben sem ment el, de a meghívást megköszönte, a vármegye főispánját, alispánját, vezető tisztviselőit, a járás főszolgabíráit, azon-

elég jó színész; de lírai szerelmesnek (amely szerepkörre őt Makó igazgató kénytelen volt bejelenteni) csak azon a réven nevezhető, mert az a másik Palágyi Lajos, a költő, lírai szerelmes verseket ír!

De uram fia! a fő a — szerepkör.

Azonban mindek csufondároskodjam tovább.

Tessék nekem elhinni, hogy ha Makó Lajos kezét-lábát nem kötőznék guzsba az az áldatlan szerződési pont, bizonyára sokkal jobb, művészi feladatok megoldására alkalmasabb társulatot tudna szervezni.

Hiszen tavaly Temesvárott valóságos országos hírű, elsőrendű művész-személyzete volt. Az igaz, hogy Temesvárott nincs szerepkör-szerendszer.

Nem tudom, ki találta ki, ki ujtotta fel Debrecenbe ezt az ócska szerepkör-kaptafát; de annyit mondhatok, hogy amíg ez a rendszer nyügével a nyakában lóg, a hibákért és hiányokért az igazgató-

tót vádolni, felelősségre vonni nem szabad.

Legközelebb a színházi bizottság tárgyalni fogja a Városi Színház házi kezelésbe vételének kérdését, nemkülönbén Gulyás István tanár indítványát, mely arról traktál, hogy kellene ellenőrizni s meggátolni a szennyes, értéktelen dalszarnoki silányságok szinpadra özlését.

Szép ez a buzgóság; a nagy mult fényétől övezett debreceni színészet sáfárjai méltán kereskedhetnek is ily közérdekű eszmék körül. De mielőtt ez vagy az a nemes tervük a városi közművelődés javára, a nemzeti szellemi dicsőségére megvalósulhatna, sürgős dolgok sorába írják be, könyörgöm alássan, a szerepkör-rendszer eltörlését.

Ezt hálával fogadja tőlük nem csak a szinigazgató, hanem a nemzeti színészet művészi, szabad fejlődésének minden igaz barátja.

Orosházi házikenyér sütőde. Sütőde: Piacz utca 79.

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy sütődénket megnagyobbítva még több kemenczét állítuuk fel, a melyek jövő hét végén elkészülnek, a mikor a házhoz hordást is megkezdjük.

Fő elárusítás: Simonffy-utca 2. Városi bérház a, husárucsarnokkal szemben.

ban kevesen jelentek meg, mert a királyi vadászat munkának elég nehéz, mulatságnak hatalmas volt s hatalmas testi és lelki erőt vett igénybe. Az öregbíró hadnagyai utján gondoskodott arról, hogy a kir. vadászoknak annyi és olyan bor álljon rendelkezésükre, a mennyi s a milyen fegyverrel bántó embereknek nem veszedelmes, mert ők is tudták, milyen hatása van a bornak. A vármegye első tisztviselői fő kötelességüknek tartották, hogy magukat kimentsék, bár a távollévkre bírság volt szabva és pedig: özvegy asszonynak egyetlen gyermeke váltság fejében 1 frtot, ha valami kis vagyona volt 2 frtot, ha hatalmas erős ember volt magán vagyonnal 3 frtot s ha még vagyonosabb s többet magával volt 4 frtot fizetett. Az így begyűlt összeget a bor bevásárlására és egyéb vadászathoz szükséges dolgokra fordították. A malombíróknak kötelessége volt, hogy az egész időn át folytonosan készen legyen a szép fehér cipő és piritósnak való barnább kenyér. Azonban az erről való gondoskodás nem tartozott az utolsó feladatok közé, mivel nem lehetett tudni, hogy a nap bizonyos szakában hol folyik a vadászat és hol végzik azt be, akkorára pedig ott kellett lenni a fehér cipőnek és piritós kenyérnek, meg kellett tehát határozni, hogy mely részen kezdik a vadászatot, átteszik-e azt más részbe, rendben vannak-e a vadászok? A vadászat tartott november 10-től dec. 10 vagy 20-ig. Erős, hatalmas tél szokott ilyenkor lenni a Bakonyban. A hideg szél hordja a havat s a vadászterület messze van minden emberlaktól. S így a vadászoknak a legesikorgóbb hidegben is az erdőben kellett aludniok. Ezért nem siettek: az ország nádorispánja, a vármegye főispánja, alispánja és többi tisztviselője a vadászatra. Mindamelllett nem aludtak az isten szabad ege alatt, hanem egy a széltől védett oldalon nyitott, szabadon hagyott 3 oldalról erős bükkfából készült deszkákkal körülvett 8 öl hosszú, 3 öl széles alkotmány, melybe az egész vadásztársaság éjszakára kényelmesen befért s minden kezdetlegessége mellett is oly szakértelemmel volt készítve, hogy a mai építészet előkelő emberei is nehezen tudnák megoldani. Ekkor szállították ide a tüzfát a kirendelt fejszések, akkor nevezte ki az öregbíró a tüztartókat, helyesebben tüztartókat. Kirendelte a pap-vertest is, mely intézménynek eredete onnan jön, hogy mikor a barátok közül valaki rosszat tett a tüzre, azzal büntették, hogy nem volt szabad bort innia, hanem a többi barátoknak kellett a bort töltögetnie. Az ilyen ember volt a papvert ember. Azt gondolták a jó szerzetesek legnagyobb büntetésnek, hogy ha másnak nézni kell azt, hogyan isznak s maga nem ihatik, bár a tele kancsó a kezében van. De e tapasztalat mást bizonyított, ugyanis ők csak annyit ittak, a mennyi a kupába fért, de a bortöltögető annyit iszik, a mennyit akart. — Utóbb valamennyien igyekeztek rosszat tenni, hogy bortöltögetők lehessenek. Ennek követ-

kezében a szent-gaáli kir. vadászok azokat, a kik bort töltöttek a kir. vadász Urak poharaiba, pap-verteseknek nevezték. A kunyhó közepén máglya égett, jobbról és balról harasztágyon feküdtek éjszaka a kir. vadászok egymás mellett, legfölül a magában külön feküdt a vadászbíró. A tüztartóknak az volt a kötelességük, hogy mindig ébren tartsák a tüzet, hogy egy kis meleg mindig legyen, 15-20 fokos esikorgó szeles től mellett. A tüztartók piritották egész éjen át a piritósnak, a papvertes kezelte a nagy esutorát, ezen a vidéken kulacsnak nevezik s kötelessége volt a piritósnak sóval, hájjal ellátni, minden negyedóránban a nagy esutorát minden kir. vadászhoz odavinni s megkínálni, hogy tessék inni, vagy nem inni. Csak a vadászbíróknak volt az a kiváltsága, hogy 5t csak óránként kellett megkínálni, hogy aludhassék valamit. Mikor az idő különösen kegyetlen és hideg volt, a mikor Keselyűkő és Hajsza-Pannaról irtózatot fergetegeket fújtak, akkor a deszka repedésein keresztül úgy megtelt a kunyhó hóval, hogy valamennyi kir. vadász a hó alatt feküdt, de azért jól érezték magukat. Akkor nagy máglyákat raktak a kunyhón kívül és jó távolra, nehogy tüzet fogjon.

Igy háltak a kir. vadászok kinn 40 nap és 40 éjen át. Reggel 8-9 óra után kezdetét vette a vadászat s délután 2-3 óráig tartott. Ezen 30-40 napon keresztül hozzáédzódtek a kir. vadászok a tüzhöz, hideghez, ételhez és italhoz. És ha jónak látták, egy nap alatt meg volt a 3 szarvas 15 őz, 32 nyul és 300 huro, s ha jónak látták hementek a szomszédos Bakonybéli Apátság, az Eszterházyak és a Veszprémi püspök erdeibe, s nem akadt oly vadász, ki csak egy szót is szólt volna nekik, hogy ez tilos, mert a tisztviselői állás betöltése tőlük mint nemesektől függött s nagyrészen a szolga osztályé is. Ezen szabadságukat ezen emberek 1847-ig megőrizték. Mikor együtt volt a vad és jónak látták azt a kir. udvarba szállítani, akkor készültek arra, hogy felszállítsák. Lóháton nem lehetett, gyalog még kevésbé, kocsin kellett felszállítani. Igen de a németeknek meg kellett mutatni, hogy a szt.-gaáliaknak jó lovaik vannak, tehát már Szt.-Mihály napján kiválasztották a négy lovat, s mindeniket kiadták valami jó állatkezelő, lószerező embernek, adtak neki elég abrakot, zabot és árpát, hogy a lovak 3 hó alatt oly kövérek legyenek, mint a melyet nem tud felmutatni sem a kir. udvar, sem Bécs városa. — Természetesen, hogy a kihizott lovakon a hűbéri adományt Bécsbe felvigyék, ki kellett mozdulni falujokból: igen de azt tapasztalták, hogy ha magyar ember messze utra akar menni, nem mehet el a nélkül, hogy németül ne halljon, kivált ha Bécsbe megy, szükséges volt tehát olyan ember, aki németül is tudjon, de ki tudhat németül Szt.-Gaálban? Kéves ember volt azon a vidéken, a ki németül is tudott. Eppen azért mindig a vármegyéhez folyamodtak, adjon olyan embert, aki németül tud, a ki beszéljen

helyettük, ők adnak neki ezen ut alatt bőségesen ételt és italt, pipával is ellátják, dohányt is adnak hozzá, egyebet semmit, de a folyamodásukban mindig betették, hogy pap és pápista ne legyen, mert ők azokkal veszedelembe jutnak.

De a vármegye is nehezen talált olyan embert, a ki németül tudott volna és sem pap sem pápista nem volt. Ezért aztán elhatározták, hogy olyan embert neveltetnek magok között, a kinek meg kell tanulni németül és a köteles volt a taníttatás fejében a községi jegyzői teendőket is elvégezni két embert találtak olyat, a ki erre alkalmasnak mutatkozott. Az egyik, a kit nevével is ismer majdnem az egész ország: *Kerkapoly* Károly a pápai kollegium híres tanára, később pénzügyminiszter. Neki lett volna a feladata, hogy elkísérje a királyi vadászokat Bécsbe. Ő azonban inkább lett tanár s később az ország pénzügyminisztere. Pedig jobban járt volna, ha ott marad. Mikor valaki kérdezte édes anyjától, hogy mire akarja neveltetni fiát, az azt felelte, hogy vagy ügyvéd, vagy tanács sőt talán utóbb talán még vicspán is lehet belőle!

— Ne taníttassa kigyelmed — mondá a falu — ugy se lesz belőle szentgáli bíró.

A másik a ki találkozott és aki tudott németül, azt hívták Szalai Jánosnak. A vadászbíró kíséretével együtt egész 1847-ig minden évben felszállította Bécsbe a hűbéri vadakat; csakhogy Ausztriába a vadat könnyű szerrel bevinni nem lehetett, mert a határon mindenféle vámot kellett volna fizetni. Már pedig a szentgáli kir. vadász nem tudott fizetni; ez a szó az ő szótárából hiányzott. Mert hiszen ők a királynak vittek enni és inni valót. Már peddíg abban az időben olyan felfogásban volt sok jó magyar ember, hogy miért fizessen ő akkor, mikor a királynak visz enni és inni valót? Folyamodtak tehát a vármegyéhez: adjon nekik bizonyítványt arról, hogy ők a kir. udvar számára szállítják a vadakat, a mit Veszprém vármegye előjárósága illetve alispánja készséggel is teljesített, mert ha megtagadta volna ezt, akkor a következő restauráción nem igen választották volna meg a vármegye alispánjának. Az irás különben így hangzott:

„Mi Veszprém vármegye egyházi és világi főrendei és köznemesei ezen leve-lünkkel rendeljük és bizonyítjuk azt, hogy nemes társaink Finta József, vagy Szalai Mózes, — ekkor még a bibliai nevek használatban voltak — királyi vadászok és társai a felséges királyi udvar számára, a mi tudunkkal az ország törvényei és alkotmányában gyökerezett joguknál fogva szállítják a vadat. Figyelmeztetjük tehát az egyes hivatalokat, hogy ezen nemes társainkat az ő utjokban zavarni, őket bántalmazni és nekik sérelmet okozni óvakodjanak, mert a mi haragunkat vonják a maguk fejére.“

Szentül meg voltak győződve, hogy ha ezt a levelet az osztrák finác meg-

November 15-én kezdődik a Mélyen leszállított áruk.

Többek között:

Pongé és liberty, sima és mintázott, tiszta selyem . . . mtrje 70 krtól kezdve.
Taffetas és louisine, csikos és kockás, tiszta selyem . . . mtrje 80 krtól kezdve.
Mosóbársony . . . mtrje 50 krtól kezdve.
Minták vidékre készséggel küldetnek.

nagy karácsonyi

OCCASIO-VÁSÁR

Szenágy, Hoffmann és Tsa

SELYEMÁRUHÁZA.

Budapest, IV., Bécsi-utca 4. sz.

látja, hasra fog esni ijedtében s minden megfontolás nélkül eresztik át őket a határon.

Igy utra készülvén fel mentek Bécs városába, átadták azt a hust, mely már egy hónappal ezelőtt levolt löve. Jelentkeztek hivatalos komolysággal a magyar kir. udvarnál, a szentgaáli viselkedésben, rövid szüregubában, magyar nadrágban, hatalmas zsinórral, posztó nem volt hozzá szükséges, jó vastag magyar eszímában vak sarkantyúval, hatalmas eszerág a kalap mellett rövid, de két csövű puska, mert a szt.-gaáli vadászoknak a puskát letenni nem lehetett sohasem. — A kir. főkancellár fogadta őket, átvette tőlük a vadat, s jelentette a felséges királynak, kinek nagyon tetszett ez a hűbéri rendszer s rendesen meghívta őket ebédre, nem a belső terembe, csak a külső folyosóra. Rendesen a maguk vad husából is adott nekik, hogy izleljék meg, ezenkívül egy-egy aranyat is mindenkinek. Amig ettek, két testőrt állítottak oda, akivel magyarul beszélgethettek. És azután mikor a kir. udvartól megkapták a nyugtát, mert írásban kellett bizonyítani, hogy a kir. vadat beszállították; tehát midőn ezt megkapták, hasonló módon visszajöttek Magyarországra. Haza érve jelentést tettek kiküldetésük eredményéről és soha sem felejtették el földijeiknek bejelenteni azt, hogy a király tisztelteti őket.

De most már nem tisztelteti. Megszűnt a középkori intézmények ezen utolsó maradványa is.

1847-ben szállították fel utoljára a vadat az utolsó udvarnokok a magyar királyi udvar udvornicusai.

Már 48-ban, már akkor, szept. okt. nov. hónapokban, az ágyu döngése, puszkák roportjai között, a nyulak, rigók, őzek és szarvasok helyett az ellenségre kellett lövöldözniök. Már akkor a nemzetet kellett védelmezni és az ország határait. Már akkor 600 királyi vadászból álló sereget szállítottak Jellasi ellen. S már akkor megfogadták, hogy míg ez a világ fennáll, addig semmiféle hűbéri szolgálatot nem teljesítenek többé a királynak. Azóta a királyi vadászok nem látták a királyt, sem a király az ő vadászait. Nem is látja többé soha.

A két vadász kunyhó helyén az alsó erdőségekben azt a helyet én magam is megnéztem. Még van néhány penészes bükkfa deszkája. Magam is vadásztam a kir. vadászok utódaival, az öregek közül is néhányval. Kérdeztem, hogy felépülnek-e még valamikor ezek a kunyhók?

Erre azt mondták, hogy míg mi élünk és míg szent-gaáli ember él, addig felnem épülnek soha.

Hanem ha magyar király lenne, akkor még felépülnek. De mi azt nem érjük meg!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, nov. 15.

Teljesen megcsappant érdeklődés mellett folytatták ma az indenniti tárgyalást. Sem a képviselők, sem a karzat nem volt kíváncsi a mai szónokokra és Bartha Ferenc elhagyatva árván szóno-

Vasárnap, e hó 16-án megkezdődött a nagy karácsonyi vásár Mezey Gyula női divat, és ruhaalkj, áruüzletében, hol mindennemű, szakmába vágó cikkek igen jutányosan árusítatnak. Kérem a n. é. hölgyközség szives látogatását.

kolt a kormány ellen. Csak Gabányi Miklós biztatta erősen és az ő egyhangú lelkesedése és helyeslése mellett fejezte be páthosszal előadott két beszédet.

Rátkay még nagyobb hangon beszélt, de szintén hatástalanul.

Egyébként az egész vita lejtőre jutott, a függetlenségi párt, a mely egymaga vitte, kiadta eréjét és még csak egynehány szónoka maradt.

Szünet után nagy feltűnést keltett Cseh Ervin horvát miniszter rokonszenves felszólalása. Őt és Pejacsevics Tivadar horvát képviselőt is megélteneztek. Részletes tudósításunk itt következik.

Elnök Apponyi Albert gróf a kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Darányi Ignác és Cseh Ervin.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után.

Elnök betereszti az irományokat és jelenti, hogy az összeférhetlenségi bizottság Popovics K. István összeférhetlenség ügyében kimondta, hogy az összeférhetlenség esete nem forog fenn.

Széll Kálmán miniszterelnök betereszti egy jelentést, a mely szerint Torontál megyének egy 697 holdas pusztája Temes megyéhez csatolattik.

Kiadatott a közigazgatási bizottságnak.

Teleky Sándor gróf jegyző jelenti, hogy interpelláció nincs bejegyezve.

Következett a napi rend szerint

Az indennitás

tárgyalása.

Barta Ferenc. A megyei kényurakról szól, a kik még mindig a régi rendszer szerint kormányoznak. Zsarnokoskodnak a szegény embereken és arra a tapasztalatra jött, hogy a mig az embereket fel nem váltják, rendszerváltozásról szó sem lehet. Összehasonlítja a dinasztia és nemzet hatalmát és azt látja, hogy minden téren a dinasztia akarata érvényesül. Nem a király miniszterének, hanem a nemzet megbízottainak kellene azokon a piros bársonyszékeken ülni.

Áttérve a hadsereg kérdésére, csudar dolognak tartja, hogy itt idegen hadsereget táplálunk, idegen nyelven, idegen szellemben oktatták fiainkat és ez türethetetlen. Ennek már meg kell változni. Egységes nyelvnek mondják ki a németet, holott annak felét mi tartjuk pénzzel, nagy áldozatokkal. A nemzeti önállóság érdekében sem lehet megtűrni a közös hadsereget, melynek érzülete, szelleme minden, csak nem magyar. A honvédség sem magyar, mert az utóbbi évek tanulságai azt bizonyítják, hogy ott is germán szellemet terjesztenek: A közös hadseregben érdemet szerzett tiszteket átteszik a honvédséghez, hogy itt német szellemet terjesszenek. Nyugdíjait is aztán nem a közös költségéből fedezik, hanem a mi költségvetésünkéből. A közösek gyorsabban is haladnak előre, mint honvédtiszteink. Felhozza a szegedi esetet, a mely szerint a Fejérváry ezred önkénteseit nem nevezték ki tiszteknak, mert a német szolgálati nyelvet nem tudták.

Polczner Jenő: Igen csak e miatt provokáltak őket, ez hallatlan!

Elnök: Ne tessék közbeszólni!

Polczner: Ez botrány! Ez a nemzet arculesapása!

Barta Ferenc: Ez valóban botrány! A költségvetés pénzügyi részéről beszél ezután és azt kritizálva, helytelennek, viszonyunkhoz nem megfelelőnek tartja. Évek óta törekszünk már arra, hogy Ausztriától elszakadjunk, de mindezt nem sikerült. Itt a tizenkettedik óra, ha most nem igyekszünk önállóságra, akkor nem is érdemeljük azt. (Helyes, ugy van a szélsőbaloldalon.) Az indennitit nem szavazza meg.

Rátkay László előre is kijelenti, hogy az indennitit nem szavazza meg. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Áttér ezután Gabányi és Apponyi között multkoriban felmerült incidensre és ebben a szólásszabadság megsértését látja, meghajlik Apponyi nagysága előtt, de viszont a leghatározottabban kívánja a szólásszabadság fenntartását. Különösen a mai katonai tulkapások közepette. Nagy Ferenc multkori beszédére reflektál és bizonyítani igyekszik állításainak helytelenségét. Az autonom vámtarifa mellett érvel ezután és igazolja annak előnyét a nemzetre nézve. Felszólítja a miniszterelnököt, hogy adjon egyenes és nyílt választ azon kérdésre, hogy 1903-ban lejárató olasz borvám klauzulát meghosszabbítja-e. A paktumra vonatkozólag kéri mindazokat, a kik a paktum megkötésében részt vettek, hogy nyilatkozzanak férfiasan és őszintén, hogy annak idején miben állapodtak meg. Rátkay ezután a horvátországi viszonyokkal foglalkozva kárhóztatta, hogy a horvát miniszter sohasem szólal fel, sem pedig a horvát képviselők. És ha beszélnek, másként beszélnek itt és másként otthon. Nagy Horvátországról ábrándoznak és nem szitják a testvéri viszonyt Magyar és Horvátország közt. Az indennitást, mert nem lát nemzeti politikát, nem fogadja el.

Szünet után

Cseh Ervin horvát miniszter: Rátkay ellene olyan vádakot emelt, a melyeket vissza kell utasítania. Azt mondta róla egyrészt, hogy hallgatag. Neki sem hivatása, sem kötelessége oly politikai kérdésekbe, a melyek Horvátországot nem érintik, felszólalni. (Élénk helyeslés.) Visszautasítja a leghatározottabban azt a vádat, mintha azt a hivatását, hogy a Horvát- és Magyarország között viszonyt bensővé és testvériessé tegye, nem teljesítené. Hivatkozik eddigi tevékenységére. (Élénk éljenzés.) Ugy látszik, Rátkay nem jó forrásból meríti adatait. Azt a tanácsot adja Rátkaynak és pártjának, hogy a testvéries viszony fejlesztésére kezet nyujtsanak neki. (Eljenzés.) mert ez az ő legszentebb és legbensőbb óhaja és kívánsága. (Zajos tetszés.) Kötelességét mindenkor teljesíti. (Élénk helyeslés.)

Pejacsevics Tivadar gróf: Visszautasítja azt a vádat, mintha a horvát képviselők másat beszélnének itt és otthon. (Élénk helyeslés.) Ők mindig az 1868. XXX. t.-ez. alapján állottak és állanak. És e tekintetben megfelelnek a horvát ellenzéknek is. Igaz, hogy vannak Horvátországban tulzók, a kik nagy Horvátországról ábrándoznak. De hál Istennek ezek itt is, ott is kisebbségben vannak. (Eljenzés.)

Thaly Kálmán a ház engedélyével rokonszenvét fejezi ki Cseh miniszter felszólalása iránt.

Csávolszky Lajos ezután az indemnit ellen beszélt. A gazdasági kiegyezésről szólva, kérde mi az oka annak, hogy a kormány nem akarja fellátani az önálló vámterületet, mely egyedül mentheti meg a nemzetet nyomasztó helyzetéből. A függetlenségi párt, ugymond, nem engedi tovább ámitani a nemzetet. Az indemnitást nem fogadja el.

A vitát hétfőn folytatják.

A hétről.

A Szabadság számára írta: **Szatyj.**

Az idő, úgy látszik nehezen szánja rá magát valamely jelentősebb fordulatra. November közepén túl járunk és még mindig verőfény mosolyog ránk. Az újság írók, akik ez idő tájt máskor már meghatott hangon szoktak megemlékezni azokról a kéményseprőkről, a kiket egész a eszímájuk száráig kiettek a kóbor f. r. kasok, most kénytelenek visszamenni egész a hármás ikreket szülő anyáig s például Eszéken a híres *sziámi ikrekhez* hasonló, összenőtt gyerekekről bocsájtanak világgá, a kvarnerói cápákat érzékenyen megszőgyenítő híreket. A krajeáros lapok meg épen egyes francia rémregények fejezeteiből telepítenek át Ada-Moholra, Abád-Szalókra hallatlanul rémes történeteket s ha az idő még sokáig tartja magát s tölre nem fordul, talán már holnap-holnapután elolvashatjuk, hogy a *Kis Jánosnak*, vagy Nagy Józsefnek keresztelt Monte-Kristó mint szőkik meg, önmagát zsákba varrva a kun-szent-mártonijárásbírósi fogházból.

Debrecenben is mérsékelt módon öntik a feltűnőt a hírforrások s míg a nyáron majd mindennapra esett egy-egy hühös hír, most mindennap csak egy-egy ülésről számolhat be a tudósító, a mely ülések mindenike szoros összefüggésben van a küszöbön levő *tisztújítással*.

E mellett minden más hír eltöprel s mielőtt e lap olvasói figyelemre méltatnák e soraimat, bizonyára már előbb betűről-betűre elolvasták azt a *Pályázati hirdetmény-t*, a mely óriási küzdelmek, ajtókilincselések, cipősarok koptatások, különböző pártvacsorákon elfogyasztott félangolosan sült bifsztekekkel áll szoros összefüggésben. És megindulnak mindezek a korteskedések jegyében. A kenyérért való küzdelemben hatszoros apagyilkossággal vádolják a jelöltek az ellenjelölteket s a közgyűlési terem. — a hol most kiváló művészek *csendéletei*, megnyugtató érzéseket keltő tájképei mosolyognak felénk pár hét múlva, december végén már *harcias* képeket fog mutatni, így a többek közt a választási harcokban letört *Zalánok* futásait, a választásban diadalmaskodó *Arpádok*-nak egy honfoglalással feltérő, tisztviselői szék-foglalásait.

Mert Debrecen város vezetőférfiai takarékosági szempontokból a tisztújításra olyan állapotokat teremtettek, mint a milyent *Madách* fest az *Ember tragédiája* utolsó jelenetében. Ott sok az ember és kevés a fóka, itt sok az ember és kevés a tisztviselői szék.

Es sulyosbitja a helyzetet az a körülmény, hogy a pályázók szorosán ragaszkodnak *Madách* tanításához s miután *bizva-biznak* a jó reménységben, makacsul és kitartó szívósággal *küzdenek*.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Debrecen tiz kerületi beosztása ellen.** A mit jóval előre jeleztünk, — ma megtörtént Debrecen város mult havi közgyűlésének ama határozata ellen, hogy Debrecen területe 10 kerületre osztassék s a bizottsági tagok száma ehez képest szaporíttassék, *Szilágyi Imre* és társai fellebbezést adtak be tegnap, a melyben kifogásolják, hogy ezt a határozatot a nélkül hozta a közgyűlés, hogy az egész erre vonatkozó tervezet a közgyűlés előtt 24 órával meglettek volna hirdetve. Rámutat a fellebbezés arra a külömbözetekre is, a melyek az egyes kerületek választói jogosultságát illetőleg fennállanak, így példának felhozva vannak a *Varga-utcai kerület* a maga 595 szavazójával egy másik kerület 423 szavazójával szemben.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Az ösztöndíj osztó bizottság ülése. A hó elején tartott ösztöndíj osztó bizottságnak, *Margitay* alapítványra vonatkozó határozatát megfellebbezte egy, az alapítványra igénytartó rokon. E fellebbezés felett döntendő az ösztöndíjosztó bizottság ma délelőtt 11 órakor ülést tart az egyházépület tanácstermében.

Az iskolaszék gyűlése. Az ev. ref. iskolaszék e hó 18-án délután 4 órakor ülést tart *Kiss Albert* ev. ref. lelkész elnöklete alatt az egyházépület tanácstermében.

A női keresk. ipariskola helyisége. *Szathmáryné Veres Teréz* urinő, a jótékony nőegylet tevékeny elnöknője a női kereskedelmi ipariskola tantermei számára kiakarja bérlházát az ev. ref. egyház 5. számú bértárát, mely ugy terjedelménél mint fekvésénél fogva megfelel egy modern iskola követelményeinek. A bérbévitelre vonatkozó egyezkedés még folyik.

Szár Bus András esete.

Két és fél órai szaladgálás után fáradtan topanok be a szerkesztőségbe, zsebemben egy csomó helyi hírrel.

— Jó estét szerkesztő ur!

— Jó estét fiam. Van e valamije?

— Van.

— Irja meg, kézirat kell, a nyomdának. Letülök. Papírt veszek magam elé, s kis fekete jegyzőkönyvből kiböngészem az első

hírt: Szár Bus András fejbeverte Dali Pistát. — Irok: . . . Szár Bus András . . . kopogtatnak. A lévelhordó jön . . .

— Jó estét kívánok!

— Adjon az isten! . . .

Letesz elem egy levelet. Hosszú, keskeny boríték, rajta vékony, pókfonalas írás. Kis lila kebeléből olyan csendes, szelid ylang-ylang illat árad felém. Nézem a bélyeget. Helyből jön. Hm! ki írhat nekem. Felbontom . . .

. . . Ezt a Szár Bus Andrást meg kellene már írni! . . .

. . . Ő ír. Tehét mégis írt. Mikor legutoljára beszéltem vele, nagyon is keserű volt.

tam. Beteg volt a lelkem. Utáltam magamat, utáltam az embereket, s erőt vett rajtam egy rut lelki szükség, mást is elkészeríteni, s kinek tud az ember legfájóbb, legmélyesegesebb bánatot okozni? . . . annak, aki szereti. Elkezdttem neki beszélni eltévesztett életemről, arról, hogy reményeim mint dőlnek egymásután össze, mint omlanak egymásután széjjel, elveszett hitemről, melyből csak, az anyai szeretetbe vetett hitem maradt meg; szeretőkről, kik holnap kikacagnak, bsrátokról, kik délben csókkal válnak el tőlem, s estére sárral dobálnak meg . . .

. . . Mégis csak meg kell írni ezt a Szár Bus Andrást! . . .

. . . El kell olvasnom a levelet. El, mert gyötör a kíváncsiság . . . Így kezdi:

. . . Minek bántott a multkor? Mi gyönyörűsége van magának abban, ha szemeimben könnyet lát? Rémlátásaival miért kinez engem! Maga rosszlelkű, nagyon rosszlelkű, ha egy szerető szívet, egy tiszta, igaz szent vonzalmat arra használ fel, hogy lélektani boncolást végezzen rajta, mint hideg eszű, hideg szívű tudósok végeznek ártatlan tengeri nyulakon. Pedig tudom hogy nagyon szeret. Tudom, hogy mikor legközyösebb, arccal köszön „jó estét!” — csak novén kellene szólitanom, s elfutná arcát a szerelem pirja. Megkeserített, bánatot okozott nekem, — én megbocsátok mert . . .

. . . Érzem, hogy nedvesedik a szemem. Eh, hát csak nem fogok írni . . .

. . . Azért is megírom Szár Bus Andrást . . .

És írom:

Szár Bus András fejbe verte Dali Pistát.

— il.

H I R E K.

N a p l o.

- Iparmúzeum*, nyitva minden vasárnap és ünnepponon d. e. 9—12-ig.
Nov. 16. Este 7 órakor az I. ker. szabadalvú párt vacsorája a Bikában.
Nov. 17. A Csokonai-kör Csokonai-ünnepe a Bikában.
Nov. 19. Este 8 órakor a műpártoló egylet lakomája az Angolkirálynőben.
Nov. 19. Képkiallítás megnyitása a városházán.
Nov. 19. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület közgyűlése.
Nov. 26. D. u. 3 ó. Városi rendes közgyűlés.
Dec. 20. A Székely Bazár megnyitása.
Dec. 22. Városi tisztújító közgyűlés.

Csokonai születésnapja.

nov. 16.

Ma és holnap ünnepet ül Debrecen város közönsége, mely kegyelettel emlékezik meg minden esztendőben *Csokonai Vitéz Mihályról*, a költő születése napján. A *Csokonai-kör*, a *Városi Színház* és a *főiskolai ifjuság* rendezik a megemlékezés ünnepeit, melyekre — hisszük — zárandokolni fog a város aprajagyja.

Kívánjuk azonban, hogy ennek az ünneplésnek nem muló nyoma is maradjon. Vigye haza az ünnepről szívében a közönség azt az érzést, hogy a nemzeti

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ az egyedül elismert kelemetes izü természetes hashajtószer.

költészet, a magyar nyelv egyik mestereinek emléke előtt nem telég évről-évre egyszer, november 17-én sarut oldani, hanem az irodalmi műveltség terjesztésével fejlesztenünk kell az arra való érzéket, hogy a költők alkotásaiban mindenkor nemes gyönyörűségünk teljék.

Ezzel a gondolattal rebegeje el ma és holnap kiki Csokonai nevét s Debrecen közönsége maradjon állandóan közel a nemzeti művelődés legtisztább forrásaihoz.

Csokonai emlékezetére egyébaránt a következő ünnepek lesznek.

*

A főiskolában.

A főiskola Magyar Irodalmi Önképző Társulata ma, vasárnap délután fél öt órakor a főiskola dísztermében rendezi emlékünnepeit.

Műsor a következő:

1. Reményhez Férfikarra Mácsaytól. Énekli a Főiskolai énekkar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: dr. Ferenczy Gyula. 3. Csokonairól. Irta: Milotay István Szavalja; Kiss Pál. 4. A tihanyi echo. Énekli a Főiskolai Énekkar. 5. Alkalmi felolvasás. Tartja: Szarka Lajos. 6. Vig szavaltat. Előadja: Baróthy István. 7. A csikósbőrös kulacsához. Énekli a Főiskolai Énekkar.

*

A Csokonai-kör ünnepe.

A Csokonai-kör nov. 17-én hétfőn délután 5 órakor az Arany Bika dísztermében tartja ünnepi felolvasó ülést.

Ennek műsora ez:

1. Nyitány. Csokonai dallamokból összeállította Rácz Károly, előadja Rácz Károly zenekara.

2. Megnyitó beszéd. Mondja Géresi Kálmán, a Csokonai-kör elnöke.

3. Csokonai emléke. Költemény, írta és felolvassa K. Tóth Kálmán, a Csokonai-kör választmányi tagja.

4. A Tihanyi echohoz. Férfi karra átírta Mácsay Sándor, előadja: a városi dalegylet.

5. Csokonai kritikái. Értekezés, írta és felolvassa: Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára.

6. Csokonai dalok. Szavalja Jesszenszky Csáder Irén, a városi színtársulat tagja.

7. Kurucz nóták. Férfi karra szerette Székács Gyula, előadja a városi dalegylet.

Belépti-díj személyenként 1 korona. Deák-jegy 20 fillér. A kör alapítói és rendes tagjai, valamint hozzátartozóik belépti díjat nem fizetnek.

*

Diszeloadás a színházban.

November 17-én hétfőn este lesz a színtársulat diszeloadás. Színpad kerület Szigligeti Ede színműve: Csokonai szerelme.

A színpad a következő:

Csokonai szerelme.

Színmű. Irta: Szigligeti Ede.

Személyek:

Csokonai Vitéz Mihály	— —	Palágyi Lajos.
Lilla	— —	Hahnel Aranka.
Kövér	— —	Klenovics Gy.
Rényei	— —	Viragháti Lajos.
Csikorgó	— —	Sebestyén Géza.
Első tanár	— —	Szilágyi Aladár.
Második tanár	— —	Farkas Béla.
Halmi Róza	— —	Menszáros M.
Gyuri	— —	Krémer Jenő.
Sértepertő	— —	Pataki Béla.
Sára	— —	Ebergényiné.

*

Hétfőn este a Csokonai-kör társas összejövetelt rendez az Angol Királynőnél.

A debreceni műkiállítás.

nov. 16.

Három nap múlva megnyílik a debreceni műpártoló egyesület első műkiállítása.

Oly művészeti esemény ez, mely kell hogy a város művelt közönségét érdekelje.

A kiállításra szánt alkotásokat a budapesti Képzőművészeti Társulat igazgatósága válogatta ki s ez már magában biztosíték arra, hogy a debreceni kiállítás művészi értékű lesz.

A ládák, melyekbe a 120 képet és 12 szobrot csomagolták, tegnap este indultak el Budapestről és hétfőn reggel érkeznek Debrecenbe.

A műpártoló egyesület elnöksége nevében dr. Csikos Sándor és Bakos Tibor már átvették a városháza nagytermét és melléktermét. A deszkafalak már készen is vannak, melyekre a képeket elhelyezik.

A mellékteremben Lőkócs Artur személyes felügyelete s utbaigazítása mellett helyezik el a nagybecsű régiség és érem-gyűjteményt, melynek gazdagsága s jelentősége valóban páratlan.

A nagyteremben hétfőn reggel kezdi meg a műtárgyak gondos és figyelmes elrendezését.

A kiállításról utmutató jegyzék is készül, mely a kiállítás megnyitása után pár nappal megjelenik és a közönség rendelkezésére fog állani.

A műkiállítás mint már említettük november 19-én szerdán délután 5 órakor nyílik meg.

Az ünnepies megnyitás alkalmával Puky Gyula főispán mond beszédet.

A megnyitásra a fővárosból is érkeznek előkelő vendégek. Wlassich Gyula miniszter képviselőjében egy miniszteri osztálytanácsos jön. Képviselet lesznek továbbá a műcsarnok, a képzőművészeti társulat, a művészek köre, az Otthon írók és hírlapírók köre, az Ujságírók Egyesülete s a budapesti sajtó.

A debreceni művészek kiállításra elfogadott alkotásait holnap veszi át a műpártoló egyesület rendező bizottsága.

Szerdán este a kiállítás megnyitásának öröme s a vendégek tiszteletére ünnepi lakoma lesz az Angol királynőnél.

Budapestben a kiállítás rendezője Paur Géza, aki a fővárosi vernissagelakomán mozgalmat indít, hogy a művészek minél nagyobb számban jöjjenek le Debrecenbe.

Nagy művész-est Debrecenben.

A műpártoló egyesület terve.

— nov. 16.

A debreceni műpártoló egyesület úgy látszik nagy ügyességgel és ötletességgel ért hozzá, hogyan kell az egyesületet népszerűvé tenni.

Most nyílik meg a műkiállítás, mely körülbelül december 20-ikáig marad nyitva s az egyesület máris oly nagyszabásu újabb terv megvalósításáról tanácskozik, mely egyrészt nagyobb összeggel gyaportja majd az egyesület vagyont, másrészt rendkívüli eseménye lesz a debreceni társadalmi életnek.

A műpártoló egyesület ugyanis elhatározta, hogy a tél tolymán nagyméretű művészestét rendez Debrecenben.

A művész-est nagyszabásu hangversenyyel egybe kötöt jelmezes mulatság lesz. A Bika szálló összes termeit szokatlan festői módon díszíteni fogják, óriás masé-szobrot állítanak a díszterem előcsarnokába s a helyiségeket tündérberté alakítják át.

A művészestére országos hírnevű festőművészek is lejönnek és a művészi értékű hangverseny után a rendezőség tréfás meglepetésről és mindenféle vidám mulatságról is gondoskodik.

A művész-est január vége felé lesz.

Ezt követni fogja a debreceni műkedvelők képművelése. Ez is jó gondolat s rendkívül meglepő lesz, hogy városunkban 20—30 olyan műkedvelő van, aki képet állíthat ki.

Végül pedig tavaszra a műpártoló egyesület a debreceni festőművészek gyűjteményes kiállítását tervezi.

Ez oly fényes előrajza az egyesület szép szándékainak, hogy Debrecen városa örömmel üdvözölheti s várhatja a tervek megvalósítását.

* **Eötvös Károly előadása.** A főiskolai ifjuság mult vasárnapi estéjén Eötvös Károly remek, magyar zamatú előadást rögtönzött. Három fiatal gyorsíró megörökitette a nagy író előadását, mely a mi mai számvunkban található a Szabadság olvasóinak gyönyörűségére.

* **Istentiszteletek.** Ma, vasárnap az istentiszteletek sorrendje a következő: A róm. kath. templomban 6 órakor misét mond Szabó István, 7 órakor misét Nyáry Ignác, 8-kor szt. mise a főgimnázium részére, 9 órakor ünnepélyes nagymisé mond dr. Wolafka Nándor v. püspök fényes segédlettel, mely után Szabó István szent beszédet tart. Háromnegyed 11-kor szent misét mond Molnár K. Dezső h. igazgató, melyen a Svetits-zárda növendékei és az elemi iskolák vesznek részt. Fél 12-kor Pák

Karácsonyi és Újévi ajándéknak a legtükrösebb fényképek Harth Gusztáv műtermében készülnek.

Ugyszintén a tisztviselő urak Arczképes Igazolványhoz szükséges fényképet előnyös árban kapják. o o o o Tisztelettel Harth Gusztáv.

Emil misézik. — Délután fél 3-kor keresztényen tanítás. Öt órakor szt. József társulatának hónapos ájtatosságát tartja dr. Wolaffka Nándor v. püspök, utána szt. beszéd és litánia. — Az ágost. hitv. ev. templomban de. 10 órakor az isten tiszteletet Máté Károly hitoktató végzi.

* **Debrecen legtöbb adófizetői.** Debrecen város igazolóválasztmánya tegnap fejezte be munkálatait s megállapította Debrecen város legtöbb adófizető polgárainak névjegyzékét, a melyet véglegeesen a mai napon állítanak össze s holnapról kezdve helyezik közszemlére.

* **Próbaöntözés a Hortobágyon** Darányi Ignác földmívelés-ügyi miniszter rendelkezéséhez képest tudvalevőleg a Hortobágyon már a jövő tavasztól kezdve próbaöntözéssel tesznek kísérletet. E célra 300 holdnyi földterületet jelölnek ki, a melynek kijelölésével a debreceni kultur-mérnöki hivatal, a helybeli gazdasági egyesület elnöksége és a Hortobágy ügyeit intéző bizottság 3 tagja van megbízva. A három terület kebeléből alakult bizottság még e hó folyamán kiszáll a Hortobágyon s ott kijelöli azt a 300 hold területet a melyre a próbaöntözéseket még a jövő tavasszal megkezdik. A próbaöntözésre vonatkozó terveket és előmunkálatokat elkészíteni a télen keresztül elég ideje lesz a bizottságnak.

* **Eljegyzés.** Rottler Béla kir. táblai bíró jegyet váltott Benke Ilona urhölgygyel, Benke Gyula és Kóczián Ilona bájos leányával.

* **Honvéd-pótszemle.** Tegnap délután értek véget a honvéd pótszemlék a helybeli Péterfia-utcai laktanyában. Bizony a szemlére sokan elmaradtak, a kik pedig szigorú büntetésben fognak részesülni.

* **Névmagyarosítás.** Brinke Ede debreceni kir. táblai irodatiszt belügyminiszteri engedéllyel nevét *Berényire* változtatta.

* **Közvadászat B.-Újvároson.** Ma vasárnap nagy közhajtóvadászat lesz B.-Újvároson a *Semsey-féle* birtok vadászterületén, a melyen Debrecen előkelő társadalmának egyéniségei közül körülbelül 20—25-en vesznek részt.

* **Kinevezés.** Magos Kálmán joggyárnok, ügyészégi megbízottat az igazságügyminiszter kinevezte a debreceni kir. törvényszékhez aljegyzőnek.

* **Új tanárok beiktatása.** Tegnap délelőtt iktatták be a megállapított ünnepi sorrend szerint a főiskola három új tanárát, dr. *Jászai* Viktor jogakadémiai, dr. *Szeremley* Béla főgimnáziumi és *Barcsa* János tanítóképzői tanárt. Az iskolai ünnep folytatása este 8 órakor lakoma volt az Angol királynőnél, ahol megjelentek *Kiss* Áron püspök, gróf *Dégenfeld* József, *Rásó* Gyula alispán, *Márk* Endre, dr. *Kérészy* Zoltán, dr. *Ozory* István, dr. *Bartha* Béla, dr. *Gulyás* István s a jogakadémiai, theologiai, főgimnáziumi és tanárképzői tanári kar számos tagja. Az 52 terítékű vacsora vidám hangulatban késő éjjelig tartott.

* **Anyakönyvi hírek.** Az elmúlt hét folyamán elhaltak 37-en, születtek 53-an. A születési esetek közül 31 fiú, 22 leány. Meghaltak a tegnapi nap folyamán *Kovács* Jusztiana ev. ref. 24 éves, *Ménes* Ferenc ev. ref. 45 éves, *Burai* István ev. ref. 80 éves.

Eljegyzéseket kötöttek a héten: *Rajt* Mihály urasági kocsis *Szücs* Eszterrel, *Erszény* Lajos kisbirtokos *Nagy* Juliánna öz. *Szilván* Mihálynéval, *Kis* Albert kisbirtokos *Kiss* Zsófiával, *Varga* József tisztiszolga *Varga* Zsófiával, *Pataki* József földmives *Kósa* Rózával, *Harangozó* András kőmivessegéd *Bakó* Juliánával, *Sándor* András kisbirtokos *Deák* Juliánával, *Sütő* Zsigmond földmives *Géczei* Juliánával, *Molnár* János kőmivessegéd *Bot* Juliánával, *Szabó* Lajos kisbirtokos *Szendrei* Juliánával, *Turj* Ferenc kisbirtokos *Beteri* Juliánna öz. *Papp* Józsefnével.

Házasságot kötöttek az elmúlt héten: *Görög* József *Bertha* Zsuzsánnával, *Kovács* József *Aszalós* Eszterrel, *Nagy* József *Tóth* Eszterrel, *Csuka* Sándor *Balogh* Juliánával, *Szabó* Géza *Szabó* Rózával, *Pap* Ferenc *Iván* Juliánával, *Csapos* János *Horváth* Eszterrel, *Kovács* István *Kovács* Sárával. Lakatos *István* *Szücs* Juliánával, *Orosz* *Agoston* *Feren* *Idával*.

* **A főiskolai sakkverseny.** A főiskolai hallgatók élénk érdeklődéssel kísért sakkversenye a mai napon véget ért. 16 ifjú küzdött e nemes játékban a győzelem pálmájáért és így mindenkinél 15 játékot kellett lejátszania, a melyek között vannak határozottan magas színvonalu és bármely versenynek díszére való játszmák is, mint a melyeket *Spitz* és *Móga*, *Móga* és *Kassay* játszottak. A verseny végleges eredménye a következő: 1. *Spitz* Dezső jh. 15, 2. *Móga* Lajos jh. 14, 3. *Grünwald* Zoltán jh. 12, 4. *Peley* József th. 10, 5. *Kassay* F. István jh. 9, 6. *Jakobovics* J. jh. 8 és fél, 7. *Goldmann* M. jh. 8, 8. *Bocán* E. jh. 6, 9. *Forberger* B. jh. 5 és fél, 10. *Székely* A. jh. 5 megnyert játékkal. *Lovász* B. th. 8 megnyert és egy még lejátszatlan játszmájával az 5. vagy 6. helyre fog kerülni. Az első három értékes emléktárgyat kapott. Hálás köszönet illeti meg a Jogász és tisztviselőkör vezetését a termék átengedéséért. Az akadémiái ifjuság különben a jövő év elején még nagyobb szabású versenyt fog rendezni.

* **A Székely Bazárt** rendező bizottság tagjait felhívja az elnökség, hogy november hó 16-án d. e. 11 órakor a Jogász és Tisztviselő kör helyiségében tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

* **Görög katolikusok naptára.** A görög katolikus hívők szép magyar naptára az 1903-ik évre már megjelent és 50 fillérért kapható *Papp* János gör. kath. lelkesznél (Csapó-utca 57.), valamint *Czilli* Mihály egyházigazgatóknál (Kossuth-utca 14.)

* **Tűz gyermekjátékából.** *Zichermann* Jakab h.-sámsoni földbirtokosnak leégett egy 800 koronát érő szalmakazla. A kár megtérül, mert a szalmakazal biztosítva volt. Mint a csendőri nyomozás kiderítette, a tüzet *Máté* Erzsébet, *Dacsó* Gábor és *Adankó* János apró gyermekek okozták, kik a kazal tövében gyufával játszottak. A szülők ellen megindították

az eljárást gondatlanságból okozott gyújtogatás miatt.

* **Fényképészek és az ipartörvények.** *Boczkó* Sámuel rendőrfőkapitány a következőket teszi közé: A *Debreceni Ujság* egyik legutóbbi számában egy *Fényképészet — nem iparág* című cikk jelent meg, melyet a helybeli fényképészek közül többen úgy értelmeztek, hogy e szerint a fényképészet nem tartozik az ipartörvény rendelkezései alá s mindezekig nem is tettek eleget felhívásomnak. Figyelmeztetem tehát ismét az illető fényképész iparosokat, hogy miután az idézett ujság cikktévedésen alapul, mert a miniszteri rendelet a fényképészetet az ipari törvények alá rendelte, a képesítéshez nem kötött iparágak közé sorozta, bejelentési kötelezettségüknek 5 nap alatt annyival is inkább tegyenek eleget, mert ellenkező esetben ellenük kihágási eljárás fog haladéktalanul megindítani. Egyben értesitem a fényképész iparosokat, hogy a kereskedelemügyi miniszter elrendeli, hogy azok a fényképészek, vagy gyorsfényképészek, kik iparukkal rendes lakóhelyükön kívül az ország más helyén is foglalkozni kívánnak, ezt az illető községben (városban) az iparhatóságnál bejelenteni, az iparigazolványért járó díjat megfizetni s általában mindazt teljesíteni tartoznak, mit a törvény egy új iparüzlet megindításánál rendel. Debrecen, 1902. november 14. *Boczkó* Sámuel rendőrfőkapitány.

* **A katonák élelmi szükséglete.** A városunkban állomásozó — m. kir. 3. honvéd és a cs. és kir. 39. ezred élelmező bizottsága külön-külön tartotta meg a szokásos árlejtést és az 1903. évben szükséges élelmi cikkek szállítására a szerződést a következő szállítókkal kötötte meg:

A honvéd csapatoknál: Füzérárakra *Gerébi* Fülöp utódaival, husra *Nagy* *Jakab* mészárosal, zsirra pedig *Móricz* *Ferenc* hentessel.

A közös csapatoknál: Füzérárakra *Gerébi* Fülöp utódaival, husra *Gyarmati* *János* mészárosal, zsirra pedig *Némethy* *János* hentes mesterrel.

* **A kis fiú gyilkosa.** Még kora ősszel történt, hogy *Nagy* Bélát egy 13—14 éves kis fiút haldokolva találták, a helybeli tégláskertben. A kis fiút valaki megöltte, de hogy ki, azt a kis fiú nem tudta megmondani, mert öntudatlan állapotából egy percre sem tért magához s rövid időn meghalt. A debreceni kir. törvényszék tegnap helyszíni szemlét tartott a Tégláskertben, a melyen jelen volt *Hoffmann* József vizsgálóbíró, *Izsó* János dr., törvényszéki orvos, *Bálint* Zsigmond kir. alügyész. A gyilkossággal *Varga* István tégláskerti lakost vádolják, a kinek védő ügyvédje szintén jelen volt a szemlén.

* **Pékmeistereket és segédek gyűlése.** A debreceni pékmeistereket és péksegédek e hó 25-én délután 2 órakor gyűlést tartanak az ipartestület tanácstermében, melyen megbeszélnek a mesterek és segédeknek a vasárnapi munkaszünet tárgyában tanúsítandó magatartását. Előadó *Tóth* Kálmán ipartestületi jegyző lesz.

* **Ki a gazda?** A debreceni szárnyparancsnoksághoz tartozó kunszentmiklósi csendőroros tegnap elfogott egy cigánykaravánt. A cigányoknál két lovat és egy kocsit találtak, melynek eredet-

WACHTER IGNÁCZ

országszerte ismert okleveles zongora készítő hangoló, ki városunk közönsége előtt már eléggé ismeretes s jelenleg városunkban időzik és a mélyen tisztelt közönség rendelkezésére áll. Előjegyzések: *László* *Albert* és *Társ*a könyvkereskedésében eszközölhetők.

ről felvilágosítást adni nem tudtak. A gyanus jószágokat elkobozták, a csendőrség pedig ez uton is keresi a legnagyobb valószínűség szerint lopott lovak és szekér gazdáját.

* **Verekedés ostorral.** Székelyhídi Imre és Fekete István gazdálkodók összeszólalkoztak Sándor Mihálylyal. A vita hevében úgy találták kupán útna az ostorral, hogy súlyos testi sértést ejtettek rajta. A csendőrségnél történt kihallgatásuk alkalmával tettüket beismerték és feljelentették őket a debreceni kir. járásbíróhoz.

* **Elfogott széntolvaj.** Kerékgyártó István a küszöbön levő téli időre tekintettel, a többé már nem szokatlan uton akart tüzelő anyagra szert tenni. Kiment a m. á. vasutak helybeli szénraktárába s onnan 30 kiló szenet egy zsákban elemelt. Görnyedve haladt súlyos terhével az uton, mikor a késő éjszakában kóborgó emberre figyelmes lett az egyik rendőr s kérdőre vonta. Kerékgyártó István azt állította, hogy a szenet a vasuti pályaház személtartójában szedegette össze. Ez persze nem bizonyult igaznak s most a tolvajnak a bíróság előtt kell számolnia cselekedeteért.

* **Mese a háládatosságról.** A háládatosságot az emberek különbözőképpen magyarázzák, de bölcselmi következtéseket illetőleg ebben a tekintetben kisé zavaros fogalmak lehetnek a háláról Nagy Györgynek, aki az utczán igen szépen megkérte Kovács Jánost, hogy fizessen neki 4 fillér ára pálinkát. Kovács János híres készséggel tett eleget Nagy kérésének, a ki mikor a pálinkát számára kitöltötték, se szó, se beszéd, úgy areul vágta Kovács Jánost, hogy az eszméletlenül terült el a földön. Ez a csodálatos ügy most rendőri eljárás tárgyát képezi.

* **Hatalmas öklök.** Deák Zsuzsánna sámsoni származású lakos gyűlöletes volt a Sűvöltős család apraja-nagyja előtt. Tegnapelőtt azután a szerencsétlen véletlen a Sűvöltözök kezeibe szolgáltatta Deák Zsuzsánát, kit Sűvöltős János, Sűvöltős Istvánné sz. Hüse Juliánna, Fekete Jónásné sz. Sűvöltős Zsuzsánna ökökkel úgy elverték, hogy eszméletlenül maradt a csata színhelyén. A községi orvos súlyos testi sértést állapított meg, a mi ugyan becsületére válik a Sűvöltős család ökleinek, de lényegesen meghoszabbitja majd számukra a fogház esendes örömeit.

* **Hat ember és 31 darab répa.** Gáthi György m. á. vasuti kocsismester tegnap a vasuti kocsikat tolatta, mikor észrevette, hogy egyik répa-szállítmánnyal terhelt vasuti teher-kocsiból egy ember leugrott. Eleinte nem tulajdonított nagyobb fontosságot a dolognak, de egy kis idő múlva egy répa esett ki az ember zsebéből. Ekkor letartóztatta a kóborgó embert s átvizsgáltatta a vasuti kocsit, a hol még 5 embert talált a répák közt elbujva. Mindenik ember zsebe tele volt répával, úgy, hogy a 6 embernél 31 darab répát találtak. A letartóztatott embereket felkísérték a rendőrségre, a hol bementék nevüket. Gáll Imre, Fazekas Sándor, Moráll János, Erdélyi Márton, Kovács Mihály mind kabai emberek s bizony csak lopási szándékból vitték el a 31 darab répát, mely vissza-

került jogos tulajdonosa, az államvasut tulajdonába.

x **Cilinderkalap kora.** Elkövetkezett a cilinderkalapok korszaka, a mikor sorra kerülnek az ujak mellett a régié is. Békés Lajos helybeli népszerű divatáru kereskedő erre tekintettel egy külön osztályt rendezett be, a hol nem csak kifogástalanul kivásaltatnak a használt cilinderkalapok, hanem ujak is készíttetnek, sőt divatját mult ócska cilinderdivatos formájává átalakíttatnak. Tekintettel, hogy ez a helyi ipar fejlődését is jelenti, ajánljuk Békés Lajos kalapos műhelyét a közönség figyelmébe.

x **A szerencse olyan mint a lidérc.** Az emberek gyarlósága abban tűnik ki, hogy szerencséjüket egész életükön át ott keresik — a hol nem találják. A szerencse olyan, mint a lidérc, maga mutatja meg magát, csak észre kell venni. De aztán meg is kell fogni. A meddig a fénye világít, addig kell kaparni utána.

A legutóbbi sorsjátékban a legnagyobb nyeremény, a 600,000 koronás jutalom, a Wolf Hugó bankháza által eladott s, beosztású sorsjegyre eset és így ezen legszerencsésebb főurú egy szerre nyolc szegény embert tehetett boldoggá, A hova szerencse egyszer betette a lábát, ott jó ideig meg is szokott maradni. Kisérelje meg tehát mindenki szerencsését és rendeljen osztálysorsjegyeket Wolf Hugó bankházában, Budapest, Bálvány-utca 10. Az új terv szerinti, 5000 nyereménnyel szaporított XI. sorsjáték első osztályának húzása már 1902. évi november hó 20. és 21-én tartatik meg.

A sorsjegyek ára: egy egész 12 K., egy fél 6 K., egy negyed 3., egy nyolcad 1 K. 50 fillér.

x **Meglepő szép ruhaszövet,** selyem bársony és mosóvelez újdonságok kaphatók: **Boros testvérek** női divat áruházában. Debrecen, Kossuth utca 6. sz. alatt.

x **Hoff Albert ékszerész** értesíti a n. é. közönséget, hogy a városház alatti arany és ezüst ékszer-üzletét és műhelyét piac-utca 29. sz. a városházával szembe a debreceni sörház épületébe, emeletre helyezte át, a hol arany és ezüst ékszer és óra-raktárát dusan felszerelve, meglepő olcsó árban a legszebb kivitelben a t. vevőközönség b. figyelmébe ajánlja. — Valamint minden e szakba vágó megrendelések javítások és vésnői munkák jutányos árban készíttetnek.

x **Gondos anyák figyelmébe.** a gyermekbetegségek ellen való legjobb védekezés az, ha gyermekeinket erőssé edzetté és a ragályos betegségekkel szemben ellentálló képessé tesszük. Az angol gyermekmeghalandósága azért sokkal alacsonyabb mint a miénk, mert a fent elmondottakra ott kiváló gond fordították s nincs család, hol a gyermekek a hidegebb évszak tartama alatt ne fogyasztanák a legjobb tápszert: a csukamály olajat, mert e szer az, mely óriási nagy táperejénél fogva kiváló eredményeket idéz elő. Igaz ugyan, hogy a gyermekek nem nagy előszeretettel vették be a szert de mióta a Zoltán-féle csukamályolaj, melynek sem ize kellemetlen szaga nincs, forgalomba jött, azóta e kifogás elesik s e kiváló szer elterjedése oly nagy, hogy

kevés családnál hiányzik s minden jobb gyógyszerárban kapható.

Török A és Társa Budapest. Ha szemlét tartunk a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték különböző főelárusítói között, önkénytelenül feltűnik a Török-bankház. Ez a cég ugyanis állandóan azt hirdeti, hogy Magyarország legnagyobb osztálysorsjegyzülete. Ennélfogva eltökéltük, hogy ily irányban tudakozódunk és érdeklődésünk folytán teljesen és egészben bebizonyosodott, hogy ezen cég valóban a legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet és a legtöbb sorsjegyet forgalmazta. A mi nem is csoda mert ritkán ért egy cég ahhoz, hogy játszó vevőinek kegyét úgy megnyerje, mint Török A és Tsa. Ezen cég vevőköre folyton nagyobbodott, és az állandó terjeszkedés alapján a Teréz-kör-ut 46. sz. alatti főüzletén kívül még Váci-körut 4-Muzeum-körut 11. Erzsébet körut 54. sz. allatt főüzletei is vannak. A számtalan önként beérkezett hálányilatkozat a szigoruan pontos és előzékeny üzletvezetéséről tesz tanúságot s csakis ez tette lehetővé, hogy a cég a m. kir. szab. osztálysorsjáték igazgatóságától hízegző elismerésben részesült. A négy különböző kerületben levő üzletben minden ügy a legpontosabb kereskedelmi szabályok szerint intéztek el. Ennélfogva indíttatva érezzük magunkat a Török és Tsa bankházát, melyben már nagyon sok és nagy nyereményt nyertek, mindenkinek a legmelegebben ajánlani. A tervezet szerint az I. osztály húzása már a legközelebbi csütörtökön és pénteken lesz, november 20. és 21-én. A sorsjegyek árai, dacára annak, hogy a tervezet tetemesen javult és nagyobb nyereményeket tüntet fel, a régié maradtak, például % — 1. 50 korona; 1/4 — korona; 1/2 — 6 korona; 1/4 — 12 korona. A ki tehát az osztálysorsjátékban részt akar venni, forduljon bizalommal Török A és Társa bankházához, Budapest.

IRODALOM.

(*) **A budapesti Szemle.** Novemberi füzeté most hagyta el a sajtót. Gyulai Pál e folyóirata ebben a számában olyan cikket hoz, amely szerzője révén különösen érdekelni fogja a debreceni közönséget. **Balkányi Kálmán** fiatal íróársunknak jelent meg egy igen figyelemreméltó tanulmánya a legújabb francia irodalom egyik nagy port felvert alkotásáról Bourget-nek, a nagy népszerűsége verődött regény írónak legfrissebb művét bírálja Balkányi s finom gunnyal szedi szét a híres francia rejtelmes igazságait. A szellemesen megírt cikk elejétől végig lekötö az olvasó figyelmét. **Balkányi Kálmán** tavaly a főiskola ifjúságának volt egyik vezéralakja. A mostani novemberi napokban eszünkbe jut szép emlékbeszéde, melyet most egy évi tartott, mint a főiskola ifjúság szónoka. Most a berlini egyetemen folytatta jogi tanulmányait. — A Budapesti Szemleben többek közt még **Ferenczy Zoltán** egyetemi könyvtáriigazgatónak jelent meg érdekes értekezése Petőfi költészetéről.

S Z I N H Á Z.

Színházi műsor:

Nov. 16. Vasárnap d. u. **Flórika szerelme** népszínmű, este (először): **Több mint királynő** színmű.

Nov. 17. hétfő: **Csokonai szerelme**, színmű. Diszjeladás.

Nov. 18. kedden: **Párizsi élet**, daljáték.

Nov. 19. szerdán **Honthi háza**, színmű.

Nov. 20. csütörtökön **A bar**, falusi történet.

Nov. 21. péntek **Az atyafiak**, színmű. Csiky Gergely emlékére.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debrecen, Főter, a városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen szinmentes s kiváló jó hatású „**Mollitergin**“ arc s kéz bőr finomító s szépítő szerét, mely folyadék amíg ártalmatlanságára nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinnel, hatásra nézve azokat jóval felülmúlja. **Hatása gyors s biztos.** A szél kifújta arcot vagy kezeket a legrövidebb idő alatt **fehérré, puhává s üdévé teszi**, s poudert alá is igen ajánlható. **Mint bőrápoló szer páratlan!** Egy üveg „Mollitergin“ ára 1 korona.

Nov. 22. szombaton *Ninis*, énekes bohózat.
Nov. 23. vasárnap d. u. *Régi szerető*, népszinmű, este *A zalameai bíró*, színmű (*Ujházy* vendégjátéka).

— (Ujházi Debrecenben.) Jövő vasárnap *A zalameai bíró* című spanyol remekmű kerül színre, melyben a címszerepet *Ujházi Ede* a Nemzeti Színház művésze fogja játszani. Hány este vendégszerepel Ujházi? arról a színház igazgatósága nincs hiradással.

— (Több mint királynő.) A Napoleon-színművek ujabban nagyon divatosak Párisban. Ezek közül való az is, melyet ma este mutat be a szintársulat. Első Napoleon egész családja szerepel a darabban. Jozefint *Hahnel Aranka* játssa. Nagy, szép szerep. Bizonyára nagy és szép sikere lesz benne a művésznőnek.

— (Újabb diszeloadás.) Ezen a héten Csokonai emlékét ünnepli a színház. Ezt értjük. Mert Debrecen Csokonai városa. De péntekre megint diszeloadást hirdet a műsor, mert akkor meg *Csiky Gergely* születésnapja van. Ezt a végtelenségig ki lehet így bővíteni, míg utoljára mindennap diszeloadást rendezhet a színház. Ez aztán igazi essményi állapot lesz: minden este diszeloadás. A halottak szép számmal vannak hozzá.

TA VIRATOK.

Merénylet a belga király ellen.

Brüsszel, nov. 15. (*Saját tudósítónk távirata.*) Mikor a belga király a királyi családdal a gyászisztentisztelet után elhagyta a Gudultemplomot, egy *Robini* nevű olasz revolverből háromszor rálőtt a királyra s a királyi családra. A lövések senkit sem találtak. A tettest azonnal elfogták.

Brüsszel, nov. 15. (*Saját tudósítónk távirata.*) A királyi család az elhunyt királyné lelkiüdvéért tartott rekviemen volt, mikor a merénylő revolverét elsütötte s azt kiáltotta:

— Lakoljatok mindannyian!

Mínt hogy pedig a lövések senkiben kárt nem tettek, azt következtetik, hogy a revolvere csak vaktöltésekre volt megtöltve. A merénylő letartóztatása alkalmával nem ellenkezett, csupán azt mondta, hogy *Robin*nak hívják s Olaszországba való, de minden egyéb felvilágosítást megtagadott. A merénylet híre óriási izgalmat keltett az országban, miután valószínűnek tartják, hogy *Robini* anarkista. Részvét táviratok eddig még a családhoz nem érkezett.

Sorsolás.

Budapest, november 15. (*Saját tudósítónk távirata.*) Az 1870 évi m. kir. nyereménykölesön 98. kisorsolása ma délelőtt ment végbe a lottójövedéki igazgatóság hivatalos helyiségében, *Tabody József* lottóigazgató elnöklése alatt. A 300000 koronás főnyereményt 514 sor. 8 nyerőszámmal nyerte. 20000 koronát nyert: 4198 sor. 34 sz. Tízezer koronát 156 sor. 27. sz. Két-kétezer koronát: 4125 sor. 21 sz. 1570 sor. 37 sz. 3855 sor. 38 sz. és 3102 sor. 28 sz.

Gabonatözsde.

Budapest, november 15. (*Saját tudósítónk távirata.*) (Déli zárlat.) Buzakinát mérsekelt, vételkedv javult. Szilárd irányzat mellett 32,000 métermázsza került forgalomba 2 és fél—5 fillérig drágább áron. Egyéb gabonanemek kedvezők. Idő: hideg.

Buza októberre	0.00—00.
„ áprilisra	7.50—51.
Gabona áprilisra	0.00—00.
„ októberre	6.52—53.
Zab	6.35—36.
Tengeri májusra	5.75—76.
Repce	11.85—95.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Lovagiasság az utcán. *Abrahám Ernő* joghallgató hónapokkal ezelőtt tetteg bántalmazta *Hutirai* joghallgatót a Piac- és Kossuth-utak sarkán. *Hutirai* feljelentette az esetet, minekfolytán a kir. járásbírószág *Abrahám Ernőt* 80 korona bírságban marasztalta el. Fellebbezés folytán tegnap volt az ügyben a fellebbviteli tárgyalás. *Abrahám László* ügyvéd városi főügyész védelmezte *Abrahám Ernőt*, kinek büntetését azonban a fellebbviteli tanács helybenhagyta.

§ Nagy főtárgyalás. A tanúk és károsultak egész serege volt tegnap egész napon keresztül a törvényszéki palota folyosóin. Egy vakmerő betörőnek *Szöke Tóth Istvánnak* bűnpörében tartották meg a főtárgyalást, ki rövid idő alatt nyolc helyen követett el betöréses lopást, így *Kurián Gyula*, *Gasparik Antal*, *Pintér Gusztáv* ékszerészknél és még öt bolttulajdonosnál. A tárgyalás reggel 9 órától késő estig tartott. Itélethozatalra nem került sor.

Regénycsarnok.

A PÁNDY-KISASSZONYOK.

— Regény. —

Írta: *Rudnyánszky Gyula*.

Folytatás 16.

Gyalogh Jancsi az eredmény után kivörösödve rohant föl a karzatra *Viola*ékhoz.

— Megbuktunk, Jancsi! — fogadta *Viola*.

— Ez hallatlan dolog. Keresd a leányt! Béla valami ígéreteket tett az Anzelm bácsi leányának, hogy elveszi, ha megválasztják. Aztán nem tartotta meg. Anzelm bácsi ezért állt rajta boszut. No, de ilyent!

— Lásza, Jancsi, így jár a szószegő. Én nem akarom *Ivánkai* példáját követni. Megigérttem magának, Jancsi, hogy ha Béla nem győz, akkor magához megyek feleségül. Nos hát, akkor-e elvenni?

Gyalogh Jancsi, a lócsiszár segéd-szolgabíró, a kiszáraz időben is feltűrt nadrágban járt és akit soha senki se vett komolyan, még maga a megye sem, mikor megválasztotta — bamba képpel állt *Viola* előtt és hol reá, hol a nevetésre kész többi leányra pislogott.

— Nem tréfálok, Jancsi, becsület-szavamra mondom, hogy hozzá megyek ha elvesz.

Gyalogh Jancsi tágra nyílt szemekkel bámult a leányra. a ki hidegen, mosolyogva kérdé:

— Nos?

— Oh nagysád, *Viola*, hát csakugyan? Nem tréfál?

És megukarta ragadni a kezét, hogy csókokkal halmozza el.

Viola elkapta a kezét előle.

— Hohó, barátom, így nem alku-szunk. Felesége leszek magának, de csak az előre kikötött feltétellel, hogy soha a kisujjom hegyét sem érintheti.

Ebben a pillanatban érkezett oda *Ivánkai Béla*.

— Oh, *Viola*. ez a váratlan csapás!

— Semmi csapás, legfőlebb maga esett két szék között a földre. Én már megvigasztalódtam, kedves kétkulcsos nram. Ime a vőlegényem, az igazi vőlegényem, *Gyalogh János* ur, a kinek nincs szüksége a kétkulcsosságra már rég meg van választva.

Ivánkai nem tudta, nevéssen-e vagy gratuláljon?

Ezalatt lenn a teremben nagy zsi-bongás támadt.

Pándy Adorján, a kinek idegeit az utolsó percek izgalmai teljesen kimerítették, sápadtan látta a *Szent-Léleki Anzelm* és társainak bevonulását. Tudta, hogy *Anzelm* az *Ivánkai* hive; hiszen nyíltan korteskedett mellette. Biztosnak tetszett hát az ő *Szalacsijának* bukása. De talán még ez a bukás sem renditette volna meg annyira mint az a váratlan fordulat, mely idegeit a végsőig feszítette.

— Győzelem, Győzelem! — ordították a *Szalacsi-pártik*, mikor az öreg főszámvevő s utánna a többi husz leszavazott.

Pándy Adorján szeme elhályosult, az agyára pedig teljes köd borult. Nem értette, hogyan lehetséges ez? Hiszen *Szent Léleki* az *Ivánkai* hive. De mégis! Mindenütt azt kiabálják, hogy éljen *Szalacsi*! győzött *Szalacsi*! Tehát mégis való, nem álom! Nem vár hiába a 24 terítékü ebéd *Pándon*. Nem történik másodsor is égbekiáltó igazságtalanság az a törvénytelen fiúval, a kinek bordái közt különb szív, a fejében több ész van, mint az összes *Pándyakéban* a hét vezér idejétől máig!

Pándy Adorjánt valami erőszakos indulat ragadta. Lökődte félre az embereket és rohant a főispáni szék közelébe, a helyére, hogy fölálljon és beszédet mondjon. A vér mind az agyára tódult, mint mikor a patak folyásának útját állja egy rengeteg kő, elzárva a patak medrét. A víz egy ideig torlódik, habot hány, susstog, aztán megfordul és visszafelé kezd folyni.

(Folyt. köv.)

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Ma, vasárnap, november 16-án, két előadás.
Délután 3 órakor, főlhelyárrakkal,
bérletszünetben:

Flórika szerelme.

Népszínmű 3 felvonásban.

Este 7 és fél órakor, rendes helyárrakkal,
bérletszünetben. *Itt először:*

Több mint királynő.

Történeti színmű 5 felvonásban.

Személyek:

Bonaparte Napoleon	— —	Klenovics György.
Bonaparte Lucien	— —	Palágyi Lajos.
Bonaparte Jeromos	— —	Nagy Dezső.
Bonaparte József	— —	Szilágyi Aladár.
Bonaparte Lajos	— —	Virágháty Lajos.
Beaucharnais Josefina	— —	Hahnel Aranka
Bonaparte Letetia	— —	Ebergényiné.
Murat Karolina	— —	Jeszenszkyne I.
Borghese Paulina	— —	Havasi Szidi
Baacciohi Erzsébet	— —	Menszáros Marg.
Hortensia királyné	— —	Virághátyné.

Holnap hétfőn, november 17-én:

Csokonai szerelme.

Színmű 3 felvonásban.

Borotva-szappan.

Tegyen Schulhoff-féle **Royal** borotva-szappannal kísérletet és megfog róla győződni, hogy az felülmúlja az eddig forgalomba hozott szappanokat.

A „Royal” szappan kitűnően hat az arczbőrre, amennyiben a szakált *gyorsan és biztosan* puhává teszi, a mit legfényesebben a minden országból beérkezett számtalan elismerő levelek bizonyítanak.

Egy 5 kilós mintacsomago 4 kor.-ért (bérmentlenül küld

SCHULHOFF JAKAB.

Első Detail szappan- és gyertyagyár.
Kitűnő keleti és folttisztító szappanok is kaphatók mindenféle színben.

Eláruló helyek az összes városok részére keresletnek.

Fernolendt

A világon legjobb lábbeli fényesítő és fénycrém világos lábbeliknek mely kiváló szép fényt és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált pocsétes sárga vagy barna bőrnek a **Lyosin** egészen új fényt ad

Alapított 1832. Gyári raktár Bécs, I. Schulerstrasse 21. Mindenütt kapható.

Egyenruházati-intézet

„A magyar testörhöz.”

PETRUS KÁROLY

polgári és katonai szabó

BÉCS

XV., Hütteldorferstrasse 183.

a cs. és kir. lovassági, gyalogos és tüzér laktanyákkal szemben.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Egyenruhák cs. és kir. katonaság, állami tisztviselők, Veterán-egyletek, sport, vadász és kerekpár kosztümök, liberiák, stb.

JUTÁNYOS ÁRAK, KITŰNŐ KISZOLGÁLÁS.

IGÉRVENYEK

az Osztr. Földhit. intézeti sorsjegyek

1902 November 17-iki

huzására:

Ára 4 korona

Főnyeremény: 90,000 — korona.

Kaphatók a

Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Banknál.

Hirdetések

a SZABADSÁG politikai napilap számára

jutányos áron

felvételnek.

M. A. vasutak menetrendje

1902. október hó 1-től.

Debreczenből indul:		ó. p.
Csak P-Ladányig	d u.	3 27
Budapest felé (gyorsvonat)	d u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01
Budapest-Nagyvárad felé	d u.	12 18
Budapest-Nagyvárad felé	este.	10 27
P-Ladány-Nagyv. minden kedden	déli.	11 46
Csak P-Ladányig vegyes vonat	este.	8 10
Szatmár-M.-Sziget felé	d u.	3 56
Csak Szatmárig	este.	7 58
Szatmár-M.-Sziget felé	éjjel	2 56
Szatmár-M.-Sziget felé (gyorsv.)	d e.	11 58
Csak Szatmárig	reg.	6 10
Miskolc-Kassa felé	reg.	4 12
Miskolc-Kassa felé	este.	5 57
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felől	d u.	5 01
m. áll. v.-től	reg.	4 28
vásártérről	reg.	4 51
H.-Böszörmény-	d u.	8 06
B.-Sz.-Mihály felé	d u.	5 15
vásártérről	d e.	14 41
m. áll. v.-től	d e.	11 50
vásártérről	reg.	5 42
Füzes-Abony felé m. á. v.-től	reg.	1 -
Füzes-Abony felé vásártérről	d u.	4 21
Ohat-Kócs-Polgár felé m. á. v.-től	d u.	4 31
Ohat-Kócs-Polgár felé vásártérről	reg.	5 25
Derecske-Nagy-Léta felé	d u.	4 31
Derecske-Nagy-Léta felé	d u.	4 31
Budapestre érkezik:		
A reggel 9 ó. 10 p.-kor induló gy. v.	d u.	1 56
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz. v.	este.	6 40
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz. v.	reg.	5 45
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy. v.	este.	9 35
Budapestről Debreczenbe indul		
A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező sz. v.	reg.	6 50
A d. u. 1 ó. 36 p.-kor érkező sz. v.	reg.	9 -
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gy. v.	d u.	2 -
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz. v.	este.	7 05
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz. v.	este.	7 05
(P. Ladányig gy. v. átszállítással)	este.	9 15
Debreczenbe érkezik:		
Budapest felől gy. v.	d e.	11 44
Budapest-Nagyvárad felől	d u.	3 26
Budapest-Nagyvárad felől gy. v.	este.	6 26
Budapest-Nagyvárad felől	éjjel	2 23
P-Ladányból	reg.	7 42
Kolozsvár-Nagyvárad felől	reg.	5 03
M.-Sziget-Szatmár felől	reg.	7 32
" " " " " " " "	d e.	11 57
" " " " " " " "	d u.	3 55
M.-Sziget-Szatmár felől gy. v.	este.	10 12
Csak Szatmárról	este.	6 45
Kassa-Miskolc felől	reg.	8 07
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	este.	7 53
Kassa-Miskolc felől	este.	11 52
" " " " " " " "	déli.	8 02
" " " " " " " "	reg.	7 49
B.-Sz.-Mihály-	reg.	6 45
H.-Böszörmény felől	este.	6 14
" " " " " " " "	d u.	3 50
" " " " " " " "	d u.	3 41
F.-Abony felől vásártérről	d u.	5 30
" " " " " " " "	d u.	5 45
Ohat-Kócs-Polgár felől vásártérről	d u.	7 39
" " " " " " " "	reg.	7 54
Derecske-Nagy-Léta felől	reg.	7 18
" " " " " " " "	d u.	3 13

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város Főispánjátál.

568 1902. F. i. szám.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város törvényhatóságának f. 1902. évi Deczember hó 22-ik napján tartandó tisztújító közgyűlésén a városi tisztikar azon tagjainak állásai, a kiknek 6 évre terjedő megbízatása az 1886. XXI. t. cz. 79. §. rendelkezései szerint f. évi Deczember hó 31-ik napján lejár, e naptól számítandó további 6 éves időszakra választás utján fognak betöltetni.

Ezek a tisztviselői állások a következők:

Sor szám.	Tisztviselői állás.	évi.		Egyébb javadalmazás.
		Fizetés.	Lakbér.	
		Korona	Korona	
1.	Polgármester	7000	1000	1000 K. személyi pótlék
2.	Főjegyző	4400	800	
3.	I. Tanácsnok, mint egyszerű városi elnök.	4000	600	
4.	II. Tanácsnok	4000	600	
5.	III. Tanácsnok	4000	600	
6.	IV. Tanácsnok	4000	600	
7.	V. Tanácsnok	4000	600	
8.	VI. Tanácsnok	4000	600	
9.	VII. Tanácsnok	4000	600	
10.	Főügyész	4000	600	1000 K. irodai ártalány
11.	Alügyész	2000	400	
12.	I. Aljegyző	2600	400	
13.	II. od Aljegyző	2400	400	
14.	III. ad Aljegyző	2200	400	
15.	IV. Aljegyző	2200	400	
16.	I. Árvaszéki ülnök	2800	500	
17.	II. Árvaszéki ülnök	2800	500	
18.	Közgyám	2200	400	
19.	Mátai biztos	1600		Természetbeni lakás és 600 K. lőrtartási ártalány.
20.	Házipénztárnok	2800	500	
21.	Gyámpénztárnok	2200	500	
22.	Adópénztárnok	2400	500	

Hasonlóképp választással lesznek ugyanakkor betöltendők a segéd s kezelő-személyzet létszámában választással életfogytiglan betöltve levő állások közül azok, a melyek a tisztújítás folyamán más állásokra való megválasztás által esetleg megüresednek.

Felhivom tehát azokat, kik a fentebb felsorolt vagy az utóbb említett állásokra pályázni kívánnak, hogy elméleti és gyakorlati képzettségüket igazoló okmányokkal kelően felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám mint a kijelölt választmány elnökéhez f. évi Deczember hó 15-ik napjának d. u. 5 órájáig annál bizonyosabban nyújtsák be az esetben fognak figyelembe vétetni, ha azokat mint el késettettek a kijelölt választmány ennek daczára is elfogadhatóknak fogja találni.

Egyuttal figyelmeztetem a pályázókat a következőkre:

1. A VII-ik tanácsnoki állás, ha azt a tisztújításig tartandó közgyűlés megszüntetendők, vagy más okból be nem töltendők fogja kimondani, a tisztújító közgyűlésen nem lesz betöltve.

2. A polgármesteri, fő- és aljegyzői állásokra pályázók az 1883. I. t. cz. 5§-ának VI. pontja szerint az eme törvények 3 §-ban meghatározott elméleti képzettségek, a tisztviselői és alügyészi, valamint az árvaszéki elnöki és ülnöki állásokra pályázók pedig az idézett t. cz. 5 §-ának VIII. pontjában megállapított képzettséget tartoznak kimutatni. A házi, gyám és adópénztárnokra nézve az id. t. cz. 18 §-ban megszabott képzettség kimutatása kívántatik.

3. Azokra nézve, a kik a fennebb felsorolt minősítést kimutatni nem képesek de az 1883. I. t. cz. hatálybaléptekor már szolgálatban voltak, eme t. cz. 34§ nak rendelkezései az irányadók.

4. A pénztárnokok a városi szerv. szab. 115. 143 és 145 §§. szerint 2 évi fizetésünknek megfelelő biztosítékot tartoznak letenni.

Kelt Debreczenben 1903 november 12-én.

Puky Gyula.

Debreczen sz. kir. város főispánja.

Általunk kifizetett
főnyeremények

A m. kir.

OSZTÁLYSORSJÁTEK

november 20-án kezdődő HUZÁSÁRA

postafordultával küldünk szét sorsjegyeket az I-ös osztályhoz:

$\frac{1}{8}$ á K. 1.50
 $\frac{1}{4}$ á K. 3.—
 $\frac{1}{2}$ á K. 6.—
egész K. 12.—

Csakis nálunk kaphatók az annyira kedvelt

KIS SZAMOK:
1-től 300-ig.

A születési évszámok 1801-től 1900-ig
és más SZERENCSE SZAMOK.

Az összeget postautalványon kérjük:

FŐVÁROSI SORSJEGYIRODA
BOGDÁNY S.
BUDAPEST, Sas-utca 23. I.
Telefon 14—41.

40.000, 30.000
és sok más nagyobb
nyeremény.

602.000 kor. a 240-es száma.
400.000 kor. a 119-es száma.
200.000 kor. a 66, 64-es száma.
100.000 kor. a 79, 59-es száma.
90.000 kor. a 2407-es száma.

Neustein Fülöp
Cukrozott
hashajtó labdacsa

melyek már évek óta jóknak bizonyultak és hírneves orvosoktól, mint könnyű hashajti feloldó szer ajánlatnak, az emésztést nem zavarják és stéljesen ártalmatlanok. Cukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szívesen bevétnek.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30, egy tükercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 2 kor. 45 fill. előleges beküldésénél egy tükercs bérmentve szállítatik.

Kérjük NEUSTEIN F. hashajtó labdacseit. Csak akkor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényileg bejegyzett „Szent Lipót” völggyünkkel van ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényileg védett dobozaink utasításaink és csomagolásaink Philip's Neustein Apotheker aláírásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szt.-Lipót”-hoz címzett gyógyszerháza
WIEN, I., Plankengasse 6.

Raktárak Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, Mihalovits J. Muraközy László, Dr. Rotschnek V. Emil, Tóth Béla gyógyszerházaiban.

SZÁMOS CSALÁD LEHET BOLDOGÁ
CSEKÉLY RIZIKÓ MELLETT

A MAGYAR KIRÁLYI OSZTÁLYSORSJÁTEK ÁLTALANIRE
DÖNTŐ BIZONYÍTÉK
AZON ELVITÁZHATLAN TÉNY, HOGY
MINDEN MÁSODIK SORSJEGY NYER.
KIOSZTÁSRA KERÜLNEK A SORSJEGYVÁSÁRLÓK KÖZÖLT
A KÖVETKEZŐ NYEREMÉNYEK:

EGY MILLIÓ KORONA
ESETLEG
RESZL. **600.000 KORONA**
400.000 " "
200.000 " "
100.000 " "

90.000- 80.000- 70.000- STB-STB
a Xsorsjáték I. osztályu huzása már **NOVEMBER 20. és 21.**-én történik, s ehhez ismert szerencseszámaikat ajánlja míg a készlet tart.

$\frac{1}{8}$ EREDETI SORSJEGY a I. osztályra **1.50**
 $\frac{1}{4}$ " " " " **3.—**
 $\frac{1}{2}$ " " " " **6.—**
 $\frac{1}{1}$ " " " " **12.—**

BENKŐ BANKHÁZA BUDAPEST,
VI. ANDRÁSSY-ÚT 79.

MEGRENDÉLÉSEK LEVELEZŐLAP IS ALKALMAS!
MINDEN MEGBIZÁSHOZ POSTAI BEFIZETŐLAPOT
MELLÉKELNÜNK, MIAHALT VEVŐINKNEK AZON ELŐNYÜK VÁRHOZ
BEFIZETÉSEIKET, PORTOMENTÉBEN TELJESÍVÁRTIK.
A bankházunkban vásárolt sorsjegyekre eső nyereményeket
bármely vidéki bank kifizeti, mégis a hitoktartás céljából
ajánlatos a nyert összegeket közvetlenül nálunk átvenni.

Fenn áll: **Dr. Rotschnek V. Emil** Alapított: **1772.**
131 év óta. az „ARANY EGYSZARVU”-hoz címzett **GYÓGYSZERTÁRA** évben.

DEBRECZENBEN, (Czegléd) Kossuth-utca 8. szám alatt a színház mellett.

Ajánlja első kézből gyári raktárát bel- és külföldi, valamint saját készítésű
Gyógyszer-különlegességeknek:

<p>Fogporok — pépek Fogcsappék — ragaszok Szájvizek — labdacsek Szemvizek (Römerhaus — Lebois) Mellszörpök — Csukamáj olajok Gyermek-tápszerek Gyomortisztító labdacsek Czukorkák köhögéscsöl</p>	<p>Bőr és nemi gyógyszerek külön.</p>	<p>Gyomorerősítők — Gyógyborók, Dióessentia Fülfájás ellen — Sósorszeszek Seb- és tyukszemtapaszok Fagykenők — Kőszvénygyógyszerek Hivatalos kötszerek Vérképző vaskészítmények</p>
---	---	---

Illat és szépítőszereknek:

<p>Aréz- és kéz-erémekek Aréz- és hajporok Hajkenők és — festők Bajuszpedrők saját és Tiszaujlaki Mosdó- és szeplővizek Glycerin-készítmények Illatos olajok és pomádék</p>	<p>Legjobbák!</p>	<p>Bajusz és hajnövesztők Gyógy- és pipereszappanok (szeplőszappanok) Parfume-illatszerek Füstölők illatos és gyógyszeres Vaselin-készítmények</p>
---	-------------------	--

Állat-gyógy- és háztartási szereknek:

<p>Juh-, ló- és marharüh ellen Sertés- és aprómarhadög ellen Rovar-, egér- és patkányirtó szerek Író- és ruhajegyző tenták Szobapadló-fénymaz, kitünő, szagnélkölí</p>	<p>Legjobbák!</p>	<p>Dió- és makk-kávó Egészségi mustár ételhez Fertőtlenítő-szerek Tépekek, fecskendők, irrigatorok Oltó viaszfélék</p>
--	-------------------	--

Hasonszenvi gyógyszerek:

<p>Anyafestvények Higitások Dörzsölések Golyócskák</p>	<p>Homóopathia.</p>	<p>Egyes adagokban Berendezett szekrényekben Házi- vagy uti szükségletre Újra felszerelések és megtöltések</p>
--	---------------------	--

stb. naponta felmerülő gyógyszerészeti ujdonságok!

Jegyzet: Miután minden készítmények közvetlen a készítőktől, — tehát csakis „valódi minőségben” tartatnak, — azok talán másfelé elfordulható olcsóbb ajánlatokkal — sem árban, sem minőségben — párhuzamba nem tehető.

Vidéki megrendelések postafordultával megküldetnek.

Rosenthal malomban megnyílt az OLAJMALOM.

Készíti tökmagból, napraforgó repce és kenderből a legjobb olajat.

Az őrlő malomban sima, szitált és pille őrlést, tengeri és árpa darálást a legjutányosabb árban gyorsan elkészítve.

Olajmagvakat a legnagyobb napi árakon vásárlók. Tisztelettel

Rosenthal Dániel.

Kis nemzeti zászló jelzi!

A színházzal szemben, 19. szám alatt látható reggel 8 órától egész este 10 óráig.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a világ és a XX. század legmeglepőbb találmányával megérkeztem!

Az egész világ bámulattal fogja e remek alkotást megtekinteni s minden művelt állam polgára kalapot fog emelni a magyar technika e nagy vívmánya előtt.

Rólunk, magyarokról mindenki azt állítja, hogy semmi fontosabb találmányt sem tudunk felmutatni. Ezen állítást alaposan megczáfolja ezen csodatalálmány, mely nem más, mint egy Magyar- és Németországban szabadalmazott és Európában több államában és Amerikában szabadalomra bejelentett

csoda-íróasztal

mely azért oly csodálatos, mert mind a mellett, hogy egy rendes íróasztalnál nem nagyobb t. i. 148 cm. hosszú, 80 cm. magas, 88 cm. széles, mégis egy egész lakásberendezést tartalmaz és pedig: egy teljesen felszerelt ágy, egy teljesen felszerelt mosdószekrény zuhanynyal, egy teljesen felszerelt éjjeli szekrény, egy éléskamra, egy teljesen felszerelt tábori konyha 12 személy részére, egy étkezőasztal 7 személy részére, egy kis asztal 3 gyermek részére, egy másoló prés, egy betörés ellen biztosított pénzszekrény villanycsengővel, bárhova alkalmazható, egy kis íróasztal, mely tetszés szerint állítható, rajzolóknak, festőknek igen alkalmas, egy szekrény két fiókkal, okmányoknak, azonkívül egy szipó-ólhuzó és lehuzó.

Megemlítendő, hogy ezen tárgyak egy kulccsal egyszerre bezárhatók.

Ne mulassza el senki ezen ritka alkalmat, mely nem mindig kínálkozik s tekintse meg mindenki e világra szóló csodatalálmányt, melyet feltalálója magyar fából, magyar kézzel, magyar földön, magyar stílusban készített.

A belépti-díj: 20 fillér. Katonák és 10 éven aluli gyermekeknek 10 fillér. A ki e csekély belépti-díjat egy ritka látványosság megtekintéseért nem sajnálja, az nemcsak magának szerez ez által élvezetet, hanem néhány fillérjével egy lépéssel előre segíti vinni a magyar tudomány fejlődését. Melyik magyar ember ne tenné meg, mikor csak néhány fillérről van szó? — A n. é. közönség becses pártfogását kéri

a feltaláló.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegy által.

A legesélydusabb sorsjáték a mi m. kir. osztályosorsjátékunk. **110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény jut.**

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000,000 korona.**

1 jutalom 600.000, 1 nyeremény a 400.000, 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000, 67 a 5000, 3 a 3000, 437 a 2000, 803 a 1000, 1528 a 500, 140 a 300, 34450 a 200, 4850 a 170, 4850 a 130, 100 a 100 4350 a 80, 3350 a 40. Összesen:

14.459,000 kor., azaz Tizennégy millió 459.000 kor

SZERENCSENAPTÁR.											
Januar	Február	Márczius	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1 979	1 868	1 22 049	1 4074	1 4087	1 17324	1 17318	1 36161	1 23911	1 38314	1 95395	1 105929
2 6567	2 26277	2 30199	2 10493	2 12301	2 35347	2 35332	2 38256	2 51997	2 51888	2 96134	2 109622
3 37428	3 42364	3 8623	3 32718	3 3521	3 38222	3 38235	3 45558	3 53717	3 53691	3 96604	3 109812
4 34989	4 42364	4 26297	4 38191	4 38191	4 48032	4 48059	4 48059	4 64467	4 64472	4 96610	4 109933
5 51622	5 51622	5 38181	5 44398	5 44398	5 52569	5 52569	5 64465	5 64465	5 64465	5 96624	5 109923
6 5657	6 5657	6 52575	6 64408	6 64408	6 64427	6 64427	6 64438	6 64438	6 64438	6 96624	6 109923
7 5657	7 5657	7 52575	7 64408	7 64408	7 64427	7 64427	7 64438	7 64438	7 64438	7 96624	7 109923
8 67169	8 67169	8 65818	8 65818	8 65818	8 65818	8 65818	8 65818	8 65818	8 65818	8 96624	8 109923
9 7592	9 7592	9 67188	9 82284	9 82284	9 82284	9 82284	9 82284	9 82284	9 82284	9 96624	9 109923
10 83218	10 83218	10 67188	10 82284	10 82284	10 82284	10 82284	10 82284	10 82284	10 82284	10 96624	10 109923
11 83901	11 83901	11 79778	11 82284	11 82284	11 82284	11 82284	11 82284	11 82284	11 82284	11 96624	11 109923
12 109613	12 109613	12 92375	12 109613	12 109613	12 109613	12 109613	12 109613	12 109613	12 109613	12 96624	12 109923
13 109613	13 109613	13 92375	13 109613	13 109613	13 109613	13 109613	13 109613	13 109613	13 109613	13 96624	13 109923
14 109908	14 109908	14 109917	14 109917	14 109917	14 109917	14 109917	14 109917	14 109917	14 109917	14 96624	14 109923
15 92669	15 92669	15 288	15 109917	15 109917	15 109917	15 109917	15 109917	15 109917	15 109917	15 96624	15 109923
16 98	16 98	16 92714	16 407	16 407	16 5459	16 5459	16 5459	16 5459	16 5459	16 96624	16 109923
17 8464	17 26299	17 3067	17 10479	17 10479	17 17324	17 17324	17 35393	17 35393	17 35393	17 96624	17 109923
18 26299	18 35156	18 10479	18 81499	18 81499	18 85328	18 85328	18 85328	18 85328	18 85328	18 96624	18 109923
19 38145	19 42378	19 53792	19 38193	19 38193	19 38207	19 38207	19 48089	19 48089	19 48089	19 96624	19 109923
20 40189	20 52318	20 58181	20 46378	20 46378	20 46378	20 46378	20 58100	20 58100	20 58100	20 96624	20 109923
21 51622	21 58043	21 41318	21 52578	21 52578	21 64438	21 64438	21 64438	21 64438	21 64438	21 96624	21 109923
22 58002	22 65677	22 52521	22 64438	22 64438	22 64438	22 64438	22 64438	22 64438	22 64438	22 96624	22 109923
23 65664	23 67178	23 60048	23 65699	23 65699	23 65699	23 65699	23 65699	23 65699	23 65699	23 96624	23 109923
24 67148	24 79798	24 65687	24 74328	24 74328	24 74328	24 74328	24 74328	24 74328	24 74328	24 96624	24 109923
25 79747	25 81189	25 67189	25 80113	25 80113	25 81171	25 81171	25 81171	25 81171	25 81171	25 96624	25 109923
26 83171	26 91879	26 79787	26 83354	26 83354	26 83354	26 83354	26 83354	26 83354	26 83354	26 96624	26 109923
27 89614	27 109916	27 83278	27 92654	27 92654	27 92654	27 92654	27 92654	27 92654	27 92654	27 96624	27 109923
28 109613	28 109916	28 91399	28 109624	28 109624	28 109624	28 109624	28 109624	28 109624	28 109624	28 96624	28 109923
29 109909	29 109916	29 109916	29 109916	29 109916	29 109916	29 109916	29 109916	29 109916	29 109916	29 96624	29 109923
30 92677	30 109916	30 109916	30 92751	30 92751	30 92751	30 92751	30 92751	30 92751	30 92751	30 96624	30 109923
31 2877	31 92721	31 92721	31 5482	31 5482	31 5497	31 5497	31 5497	31 5497	31 5497	31 96624	31 109923

Mikor van születésnapom? Mindenki kiserelje meg szerencsésjét a születésnapjára feljegyzett számmal. Ezen naptárban az év minden egyes napjára más szám van feljegyezve, melyek postafordulattal megrendelés esetén nálunk kaphatók, úgy hogy bárki kiváltsághatja saját számát. Ha időközben e szám elfogyott volna, hasonlót küldünk.

Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll. Az I. osztály **eredeti sorsjegyek** tetszerű betétei a következők: egy nyolczad (1/8) frt. --.75 vagy 1.50 kor. egy negyed (1/4) frt. 1.50 vagy 3.— kor „ fél (1/2) frt. 3.— „ 6.— „ „ egész (1) frt. 6.— „ 12.— „

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az összegnek postautalványon való előzetes **beküldése** ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megbízásokat kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. november hó 20-ig hozzánk bizalommal beküldeni.

FIÓKOK: TÖRÖK A. és TSA.

V., Váczi körút 4. **BANKHÁZA.** Muzeum-körút II. **BUDAPEST, VI., Teréz-körút 46/a.** Erzsébet-körút 54. **Legnagyobb osztályosorsjáték-üzlet hazánkban.**

Sok és igen nagy nyereményt fizeltünk ki nagyrebecsült vevőinknek és pedig rövid idő alatt kilencz millió koronánál többet.

Megrendelő levél levágandó. T. TÖRÖK A. és TSA bankházának, Budapest.

Ezennel megrendelek a m. kir. szab. osztályosorsjáték I. osztályáhozdarab eredeti osztályosorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt.

A kor. összeg) utánveendő, ()
) utalvánnyal küldöm, () A nem kívánt törlendő
) mellékelve bankjegyekben (bélvegekben.) ()

Pontos cím: }

Uj női-divat üzlet.

Lovass és Ladányi selyem, vásznak és diszek nagy raktára,

Debreczen, Piacz-utca 7. szám, (Bika szálloda mellett.)

Tisztelettel tudatjuk a t. vevőközönséggel, hogy folyó hó 15-től

karácsonyi alkalmi vásárt (Occasiot)

rendezünk. Eladásra kerülnek a következő cikkek:

Jól mosható tennis flanelek mtr.	16 krtól	Férfi ingek, Pique és batist elővel	95 krtól
Mosó bársonyok válogatott színekben mtr.	70 krtól	Cretonok, flanelek és barchetek.	16 krtól
120 cm. gypju kelmék divatos színekben mtr.	40 krtól	Meleg alsó ingek és nadrágok	70 krtól
Divatos selymek, Blousokra	90 krtól	Francia fűzők uj kivitelben	90 krtól

30 rőfös vég vászon női fehéreneműkre 4 frtól feljebb. Ágy- és asztal-terítők, abroszok, paplanok, színes fekete clott és posztó szoknyák meghatározott olcsó árért adatnak el.

Kérjük a t. vevőinket, hogy olcsó árainkról meggyőződni sziveskedjenek, Tisztelettel

Lovass és Ladányi.

Külön felhívjuk t. vevőink figyelmét Zibeline Ecossais kelménkre, ami az általános izlést felülmúlja 120 cm. széles, mtje 98 kr

**A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.**
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált haziszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényeél, csúznál és meghüleséknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevasárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szájitók.
Rudolstadt.

Oh jaj!

Köhöges, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásuak

Eljen!

Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
**„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR**
BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mellpasztilla csakkam meggyógyított.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emi Szilcz Ferencz, Tóth Béla gyógyszerárban.

== Kizárólag hazai gyártmány. ==

A MAGYAR FÉM- ÉS LÁMPAÁRU-GYÁR
részvénytársaság gyári raktára

DEBRECZEN, Piacz-utca és Simonffy-utca sarok.
Gyar: BUDAPEST—KÖBÁNYÁN.

Ajánlja gyártmányait:
Légszesz csillarak, asztali és függő lámpákat
valamint egyszerű lámpákat közönséges használatra.
BRONZE DISZTÁRGYAKAT,
állványok, íróasztali berendezések, gyertyatartók stb.
a legmérsékeltőbb gyári árak mellett.

Ugyanitt kapható valódi amerikai Petroleum.
„Király-olaj”
mely kizárólag e gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.
Helyben minden mennyiség hazhoz szállittatik.

== Kizárólag hazai gyártmány. ==

